

AMK Mededelingen

Mededelingen van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring v.z.w.
15 december 2001

verschijnt driemaandelijks
2001.4

Inhoud AMK Mededelingen 2001.4

A. de Haan	
Editoriaal, nieuwjaarsreceptie 2002	97
Uit de raad van bestuur, Overlijden, Cursus mycologische microscopie	98
H. De Meulder	
Onderzoek naar het voorkomen van paddestoelen op Russen (<i>Juncus</i>) (deel 1)	99
J. Schavey	
Het geslacht <i>Peziza</i> in Vlaanderen	106
J. Volders	
Enkele nieuwe of interessante soorten voor Funbel (deel 2)	109
K. Van de Put	
Nieuwtjes uit de recente tijdschriften	113
P. Holemans	
Nieuwtjes uit de bibliotheek	115
T. Stijve	
Boekbespreking	116
J. De Keyser	
Verslag van de werkweek 2001 in Oignies-en-Thiérache	117
Werkweek 2002	118
Activiteiten en aankondigingen	119
Ledenlijst	121
Lidgeld, te koop	126

Redactie AMK Mededelingen

A. de Haan, A. De Kesel, H. De Meulder, J. De Sutter, F. Dielen, J. Gelderblom, H. Hendrickx, J. Schavey, K. Van de Put, E. Vandeven, J. Volders, R. Walley

tikwerk & vormgeving: J. De Sutter, Bloemenlaan 15, 2950 Kapellen, tel.: 03/664.94.14, e-mail: jokes@online.be.

verzending: H. De Meulder, Verenigde Natieslaan 131, 2660 Hoboken

Richtlijnen voor auteurs van artikels in AMK Mededelingen

Alle leden van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring hebben het recht te publiceren in AMK Mededelingen. Artikels kunnen ingestuurd worden zowel in duidelijk handschrift als getikt. Teksten op diskette van 3.5" zijn ook van harte welkom.

Alle artikels moeten naar Joke De Sutter, Bloemenlaan 15 te 2950 Kapellen gezonden worden, **minimum zes weken voor het verschijnen.**

Figuren in inkt mogen maximaal 16,6 cm x 23,4 cm groot zijn, inclusief maatstrepen en nummering van de tekeningen. Grotere tekeningen zullen verkleind of versneden worden. De figuren worden best voorzien van een maatstreep om de afmetingen aan te duiden. Vermeld steeds naam en adres van de auteur.

Omslagfiguur: *Cortinarius cohabitans*, Kousenvoetgordijnzwam, door Omer Van de Kerckhove.

ISSN 0771-9884

wettelijk depot: BD 36771

verantwoordelijke uitgever en eindredactie: J. De Sutter, Bloemenlaan 15, B-2950 Kapellen:

AMK Mededelingen wordt gerealiseerd met steun van het Provinciebestuur van Antwerpen

Editoriaal

André de Haan

2001 was op mycologisch gebied, voor onze streek, een van de slechtste ooit. Behalve enkele weken begin oktober gaven vele soorten forfait en dit terwijl toch de belangrijkste voorwaarden voor een rijke groei vervuld waren: niet te droog en niet te koud. We zullen maar aanvaarden dat wij, hoe graag we ook zouden willen, de werking van de natuur toch nooit zullen kunnen doorgronden.

Minder paddestoelen betekende echter niet minder werk voor de KAMK-werkpaarden. Enkele activiteiten die toch weer heel wat inspanning en tijd vergden:

- de werkweek te Oignies-en-Thiérache, van 15 tot 22 september, die zoals gewoonlijk zeer goed voorbereid was, leverde maar een matige mycologische buit op, wat echter werd goedge maakt door de gezellige sfeer en de voor dit jaar wel zeer verzorgde restauratie.
- de jaarlijkse tentoonstelling in het Peerdsbos te Brasschaat werd een succes, voldoende paddestoelen en een talrijk en sterk geïnteresseerd publiek. Het beter bekend maken van deze activiteit in de media werpt zijn vruchten af. Het jeugdige publiek was enthousiast over de paddestoelenzoektocht. Voor volgend jaar rijpen nieuwe ideeën om het didactisch materiaal aan te vullen en op te frissen.
- KAMK werkte mee aan de veertiendaagse paddestoelententoonstelling in het Hof ter Saksen te Beveren. Viermaal werden verse paddestoelen verzameld en op naam gebracht.
- De Vlaamse Paddestoelenkijkdag op 14 oktober werd dit jaar, voor KAMK, vooral georganiseerd in samenwerking met Natuurreservaten en Wielewaal. Een samenwerking die door allen als positief werd ervaren.

Rekening houdend met het feit dat dit extra werk bij het "normale" moet worden gevoegd, zijn een bedankje en proficiat voor de trouwe en de toevallige werkpaarden wel op hun plaats!

Wat staat er voor de nabije toekomst op het programma?

- Om op een gezellige manier kennis te maken met onze nieuwere leden, maar ook om de gelegenheid te bieden aan leden die minder tijd hebben om aan alle activiteiten deel te nemen of gewoon om mekaar nog eens te ontmoeten, houden wij op dinsdag 8 januari een nieuwjaarsreceptie (zie aankondiging op deze bladzijde).
- ANKONA-ontmoetingsdag op 9 februari. Waarop naast de KAMK-infostand vier van onze leden de themagroep Paddestoelen zullen illustreren (zie aankondiging blz. 119).
- Onze jaarlijkse statutaire Algemene Vergadering van werkende leden gaat door op 26 maart. De uitnodigingen zullen begin volgend jaar verstuurd worden.
- In januari wordt opnieuw gestart met een cursus mycologische microscopie (zie aankondiging op blz. 98).

24 november vierde ZWAM zijn 20-jarig bestaan. Een talrijk publiek woonde het interessant academisch gedeelte bij dat werd afgesloten met een gezellig en lekker feestmaal. KAMK feliciteerde ZWAM en uitte zijn waardering door de vereniging het Erelidmaatschap van onze Kring aan te bieden.

Het KAMK-bestuur wenst alle leden gezellige feestdagen en een gelukkig, gezond en vredevol 2002, vol van mycologische verrassingen.

Nieuwjaarsreceptie 2002

Dinsdag 8 januari wordt u bij de start van het nieuwe jaar uitgenodigd op onze nieuwjaarsreceptie. Naast een drankje met versnapering zullen enkele leden dia's tonen. Hebt u zelf dia's met betrekking tot paddestoelen of de werking van de kring, maar onvoldoende om zelf een langer programma te vullen, geef ons een seintje en u kan ze deze avond vertonen.

Alle leden zijn uiteraard welkom. We willen leden die uitsluitend aan onze excursies deelnemen of nieuwe leden, de mogelijkheid bieden, in een ontspannen sfeer, nader kennis te maken met de moge-

lijkheden die hier geboden worden. We vernoemen hier vooral onze uitgebreide bibliotheek en de kans om met de microscoop te leren werken. Misschien zal het u aanzetten in de toekomst deel te nemen aan onze talrijke educatieve activiteiten.

Natuurlijk verwachten we ook onze oudere leden en allen die om allerlei redenen verhinderd zijn regelmatig voeling te houden met de Kring. Het zal prettig zijn u nogmaals te ontmoeten.

We rekenen op een talrijke opkomst, dinsdag te 20 uur in de Bioruimte van het RUC (parking 2).

Uit de Raad van bestuur

Tijdens de vergadering van 23 oktober werden o.a. besproken:

- KAMK-deelname aan de ANKONA-ontmoetingsdag 9 februari 2002.

Onze Kring werd gevraagd om één van de thema-groepen te verzorgen, wat betekent dat wij ongeveer 1,5 – 2 uur moeten vullen. Vier van onze leden zullen dit op zich te nemen. Judith De Keyser zal vertellen en tonen wat er zoal bestaat aan Parasolzwammen, Harrie Hendrickx behandelt de Ridderzwammen en verwanten, Jos Volders toont de verschillende groepen binnen de Gordijnzwammen en Guido Le Jeune geeft een overzicht van de Russula's in de provincie Antwerpen (de tekst van dit laatste verschijnt in de volgende Ankona-Nieuwsbrief van december). Een reden te meer voor onze leden om op deze dag aanwezig te zijn! (zie ook aankondiging blz. 119).

- Myriam de Haan zal een bijdrage leveren voor het ANKONA-jaarboek 2000 met als titel: Een kennis-

making met de Goudbolletjes, Kroeskopjes, Netpluimpjes en andere Myxomyceten.

- Een GSM zal aangekocht worden, waardoor onze Kring tijdens de excursies, steeds bereikbaar zal zijn. Laatkomers of middagdeelnemers kunnen ons, met dit moderne communicatiemiddel, contacteren en zelfs is het mogelijk verloren schapen terug binnen de groep te loodsen. Het nummer van deze "Fungi-foon" zal vermeld worden op de excursielijst.

- Om in de toekomst beter op tijdsproblemen te kunnen inspelen werd beslist de redactie van AMK-Mededelingen een andere structuur te geven. Het werk zal verdeeld worden over verschillende mensen, waarbij er voor de meest cruciale jobs vervanging zal voorzien worden. Enkele leden werden hierover gecontacteerd en beloofden hun medewerking. Tijdens een eerste vergadering werd een redactiestructuur en werkwijze besproken en een voorstel naar het bestuur geformuleerd. Meer hierover in volgende AMK-Mededelingen.

Overlijden

Wij vernamen het overlijden van ons medelid Piet Martens. Hij was 80 jaar. Piet was vele jaren een trouwe deelnemer aan onze studietochten. Wij bie-

den de familie en zijn partner, mevrouw J. Meert, onze blijken van medeleven aan.

Cursus mycologische microscopie

In januari starten wij opnieuw met een cursus microscopie. De oorspronkelijke bedoeling was een opfrissing en bijscholing te organiseren voor leden met reeds een basiskennis. Maar na rondvraag blijken er, buiten deze groep, ook veel geïnteresseerden te zijn zonder microscopie-ervaring. Om ook deze groep op een degelijke manier te kunnen begeleiden werd beslist de twee groepen te scheiden en de inhoud van de cursus aan te passen.

De **beginnersgroep** zal starten met het afstellen en het gebruik van de microscoop en via de technieken voor het maken van eenvoudige preparaten te komen tot het leren observeren van de verschillende kenmerken in de mycologie. De **gevorderden** zullen vooral praktische oefeningen krijgen in het grondig observeren van de kenmerken, meer gespecialiseerde technieken en kleuringen, beschrijven en weer-geven van de waarnemingen.

De cursussen gaan door in ons lokaal in de Bioruimte (RUCA) waar wij de beschikking hebben over voldoende goede microscopen, het spreekt voor zichzelf dat ook met de eigen microscoop kan gewerkt worden. Een eerste contactavond, waarop alle praktische afspraken zullen gemaakt worden, houden wij voor alle deelnemers, op de derde dinsdag van januari. De cursus start in februari, telkens de eerste (beginners) en derde (gevorderden) dinsdag van de maand van 19u30 tot 21u30; wordt onderbroken tijdens het paddestoelenseizoen om terug te starten eind november.

Om praktische redenen moeten wij het aantal deelnemers per groep beperken tot 15, dus inschrijven is noodzakelijk. Een basiskennis paddestoelen is aangewezen.

Geïnteresseerd? Contacteer: André de Haan; tel. 03/666.91.34 of e-mail: dehaan@pi.be.

Onderzoek naar het voorkomen van paddestoelen op RUSSEN (*Juncus*) (deel 1)

Hubert De Meulder

Verenigde Natieslaan 13, B-2660 Hoboken

Summary

De Meulder H. Investigation of fungi on Rushes (*Juncus*) (part 1 Meded. Kon. Antwerpse Mycol. Kring 2001.4.99)

A search for fungi on dead culms of *Juncus effusus* and *J. inflexus*, carried out in 1999-2000 in the Antwerp area, resulted in 38 species belonging to 27 genera. They all will be shortly described in five different parts of this article, supplemented with original macro- and microscopical drawings.

Part 1 of this article includes 11 species belonging to the following orders: *Diaporthales* (*Gaeumannomyces caricis*); *Dothideales* (*Didymosphaeria fulilis*, *Leptosphaeria cladii*, *Lophiostoma caudatum*, *Monascostroma innumerosa*, *Paraphaeosphaeria michotii*, *Phaeosphaeria eustoma*, *P. juncina*, *P. larceniana*, *P. nigrans*, *P. petkovicensis*).

Among the described species six have, presumedly, not yet been recorded for Belgium viz.: *Didymosphaeria fulilis*, *Gaeumannomyces caricis*, *Monascostroma innumerosa*, *Phaeosphaeria juncina*, *P. larceniana* and *P. petkovicensis*.

Exsiccata of the found species are deposited in the Herbarium Horti Bot. Nat. Belgii (BR).

Samenvatting

Tijdens een onderzoek naar het voorkomen van paddestoelen, uitgevoerd in 1999/2000 in de Antwerpse regio, werden op dode stengels van Pitrus (*Juncus effusus*) en Zeegroene rus (*J. inflexus*) 38 soorten gevonden behorende tot 27 geslachten. Ze worden allemaal in het kort beschreven in verschillende delen van dit artikel, aangevuld met originele macro-en microscopische tekeningen.

Deel 1 bevat 11 soorten behorende tot de volgende ordes: *Diaporthales* (*Gaeumannomyces caricis*); *Dothideales* (*Didymosphaeria fulilis*, *Leptosphaeria cladii*, *Lophiostoma caudatum*, *Monascostroma innumerosa*, *Paraphaeosphaeria michotii*, *Phaeosphaeria eustoma*, *P. juncina*, *P. larceniana*, *P. nigrans*, *P. petkovicensis*).

Van de hier beschreven paddestoelen werden er vermoedelijk 6 soorten nog niet eerder in België gevonden nl.: *Didymosphaeria fulilis*, *Gaeumannomyces caricis*, *Monascostroma innumerosa*, *Phaeosphaeria juncina*, *P. larceniana* en *P. petkovicensis*.

Exsiccata van de gevonden soorten werden gedeponneerd in het herbarium van de Nationale Plantentuin te Meise (BR).

De waardplant

De beide russensoorten waarop naar paddestoelen gezocht werd zijn in het veld vrij goed te herkennen: de stengels van Pitrus (*Juncus effusus*) zijn helder-groen, glanzend, glad en hebben een samenhangend merg; deze van Zeegroene rus (*J. inflexus*) zijn grijs- of blauwgroen, duidelijk gegroefd en hebben een onderbroken merg.

Zij komen voor langs waterkanten, vochtige graslanden en moerassige plaatsen.

Onderzoek en methode

Het onderzoek van paddestoelen op afgestorven stengels van Pitrus en Zeegroene rus werd, in functie van de beschikbare tijd uitgevoerd op onregelmatige tijdstippen in de Antwerpse regio.

Sommige terreinen werden meermaals bezocht, andere slechts één- of tweemaal.

Vochtig liggende, neergeslagen halmen in weilanden en uitdrogende poelen gaven over het algemeen goede resultaten; op onder water liggende stengels was het nagenoeg vergeefs zoeken naar paddestoelen.

Om een degelijk microscopisch onderzoek te kunnen uitvoeren werd, tijdens elke zoektocht het inzamelen van stengelfragmenten beperkt tot een à anderhalf uur.

Wat betreft de minuscule ascocarpen, werden stengelfragmenten van ongeveer 10 cm ingezameld en opgeborgen in plasticen doosjes met afzonderlijke vakken. Vooraf werden de stengels geïnspecteerd op het mogelijk voorkomen van vruchtlichamen.

Tijdens het veldonderzoek werd gebruik gemaakt van een loep met een vergroting van 10x waarmee het substraat werd afgezocht.

Vele pyrenocarpe ascomyceten ontwikkelen zich in de perifere laag van het substraat en bereiken het oppervlak alleen met de top van de ostiole; rond die ostiole wordt er vaak op de epidermis een kraagvormige schijf gevormd, deze heet dan clypeus.

De vruchtlichamen van de "Pyreno's" bevatten slechts relatief weinig sporen maar kunnen daarentegen in groot aantal op het substraat voorkomen.

Talrijke vondsten blijken bij zorgvuldig onderzoek onbruikbaar te zijn omdat de ascocarpen te oud of volledig leeg of ongekende anamorfen zijn.

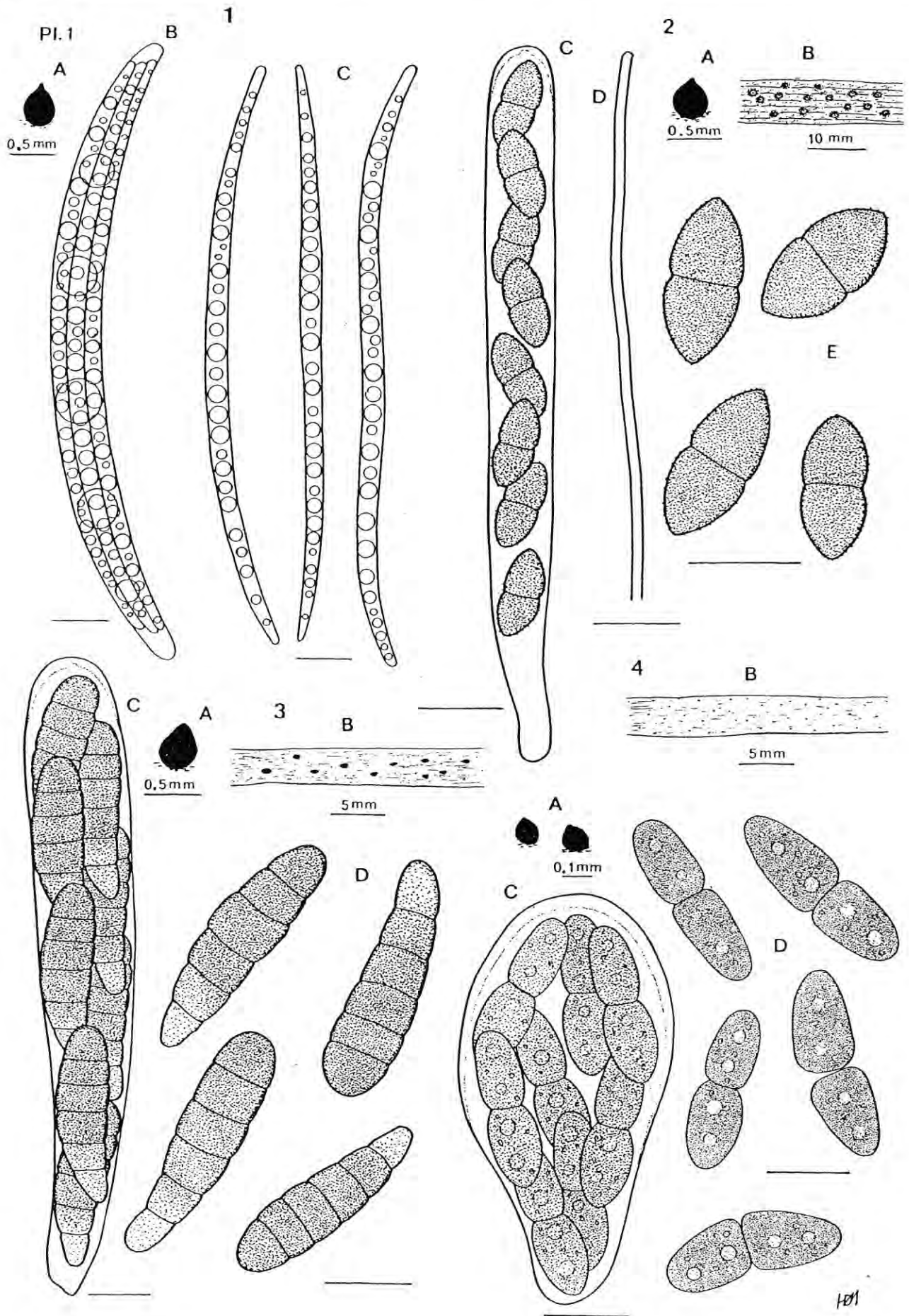
Met de stereoscopische loep werden onder een optimale vergroting van 30-60 x de vruchtlichamen opgespoord en uitgeprepareerd; het microscopisch onderzoek werd uitgevoerd met een vergroting tot 1000x (immersie-objectief) in water of kongorood in ammoniak.

Het onderzoek van de "grotere" paddestoelen kende een vlotter verloop.

De genoteerde soorten werden grotendeels tijdens het 1ste jaar van het onderzoek gevonden; nadien konden slechts sporadisch nieuwe vondsten genoteerd worden, en hoe langer werd ingezameld hoe meer, in toenemende mate, steeds dezelfde soorten werden aangetroffen.

Besluit

De resultaten, bij een dergelijk onderzoek, hangen meestal af van de beschikbare tijd die men er kan aan besteden. Zoals het steeds het geval is zouden er met een nog meer doorgedreven onderzoek zonder

twijfel nog meer soorten kunnen gevonden worden, maar ook dan zou men hetzelfde kunnen zeggen.

Veel hangt ook af om op het juiste tijdstip op de juiste plaats aanwezig te zijn. Daarbij komt nog dat het verzamelen en identificeren door slechts één persoon werd verricht.

Meerdere soorten van de pyrenocarpe ascomyceten konden niet gedetermineerd worden wegens de relatief schaarse, voor mij althans, beschikbare literatuur. Daarbij komt nog dat de verschillende interpretaties, in de literatuur, door specialisten bij het determineren vaak een gevoel van onzekerheid nalaten.

Beschrijving per soort

1. *GAEUMANNOMYCES CARICIS* Walker

(plaat 1, figuur 1)

Peritheciën: ca. 0,3 mm diameter, kogelvormig tot ovaal, nagenoeg geheel in het substraat verzonken, zwart, alleen de kleine papil is door de epidermis zichtbaar als een "punctum nigra", solitair verspreid over het substraat.

Asci: 95-133 x 8,5-9,5 μm , lang knotsvormig, zittend, meestal gebogen met ca. 3 μm afgeronde top, vaak met druppels van verschillende grootte, dunwandig, 8-sporig.

Sporen: 85-120 x 3,5-4,5 μm , versmallend naar de afgeronde uiteinden, glad; inhoud met vele druppels.

Onderzocht materiaal: in vochtig biotoop, aan de basis van rechtstaande, afgestorven stengel van Pitrus (*Juncus effusus*), Pulderbos, Het Kruis, IFBL C5.14.32; 27.8.2000, De Meulder BR 142566,73.

Opmerkingen

Goede kenmerken voor *Gaeumannomyces caricis* zijn de lange, slanke sporen met vele druppels en het voorkomen van grote druppels in de asci. Deze soort wordt niet vermeld in de "Aantekenlijst" (1996).

In de mij beschikbare literatuur wordt deze ascomycete alleen vermeld groeiend op Cypergrassen (Cyperaceae).

2. *DIDYMOSPHAERIA FUTILIS* (Berk & Broome)

Rehm (plaat 1, figuur 2)

Syn.: *D. minuta* Niessl

Pseudothecia: ca. 0,3 mm diameter, subglobuleus, met korte papil totaal ingebed onder de epidermis,

– Plaat 1. fig. 1. *Gaeumannomyces caricis*, A: peritheciën, B: ascus, C: sporen. fig. 2. *Didymosphaeria futilis*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: parafyse, E: sporen. fig. 3. *Lophiostoma caudatum*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. fig. 4. *Monascostroma innumerosa*, A: pseudothecia, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen.

Maatstreep = 10 μm .

Asci: (70-)76-85(-93) x 7-8(-9,5) μm , cilindrisch, vaag dikwandig, 8-sporig.

alleen aan het oppervlak te zien met een kleine zwarte vlek (clypeus) rond de papil, verspreid over het substraat.

Sporen: 13-16 x 6-7 μm , elliptisch-subcilindrisch, 1 ingesnoerde mediane septe, olijfbruin, 1-rijig.

Parafyzen: 1-1,5 μm diameter, draadvormig, boven de asci uitstekend, talrijk aanwezig.

Onderzocht materiaal: op Zeegroene rus (*Juncus inflexus*), Schelle, Maaienhoek, IFBL C4.55.11, 26.3.2000, De Meulder BR 142573,80 e.a.

Omerkingen

Didymosphaeria futilis wordt gekenmerkt door de 2-cellige, bruine sporen met een mediaan septum en het voorkomen op kruidige stengels. Blijkbaar is het een vrij zeldzame tot zeldzame soort; ze werd nog niet eerder gemeld voor België.

3. *LOPHIOSTOMA CAUDATUM* Fabre

(plaat 1, figuur 3)

Pseudothecia: ca. 0,3mm diameter, subglobuleus, zwart, tot aan de nek iets afgeplat.

Asci: 80-104 x 15-16 μm , knotsvormig, onduidelijk dikwandig, 8-sporig.

Sporen: 26-31 x 6-8,5 μm , knotsvormig, soms gekromd, 5 lichtjes ingesnoerde septen, strokleurig, bleker naar de taps toelopende basis, onregelmatig 2-rijig.

Onderzocht materiaal: op afgestorven stengels van Pitrus (*Juncus effusus*). Schelle, Maaienhoek, IFBL C4.55.11, 19.3.1999, De Meulder 142558,75.

Opmerkingen

Deze soort wordt gekenmerkt door de taps toelopende sporen met blekere basis. Zij wordt in de literatuur vermeld als voorkomend op Riet (*Phragmites*). Zeldzaam.

4. *MONASCOSTROMA INNUMEROSA* (Desm.)

Höhn. (plaat 1, figuur 4).

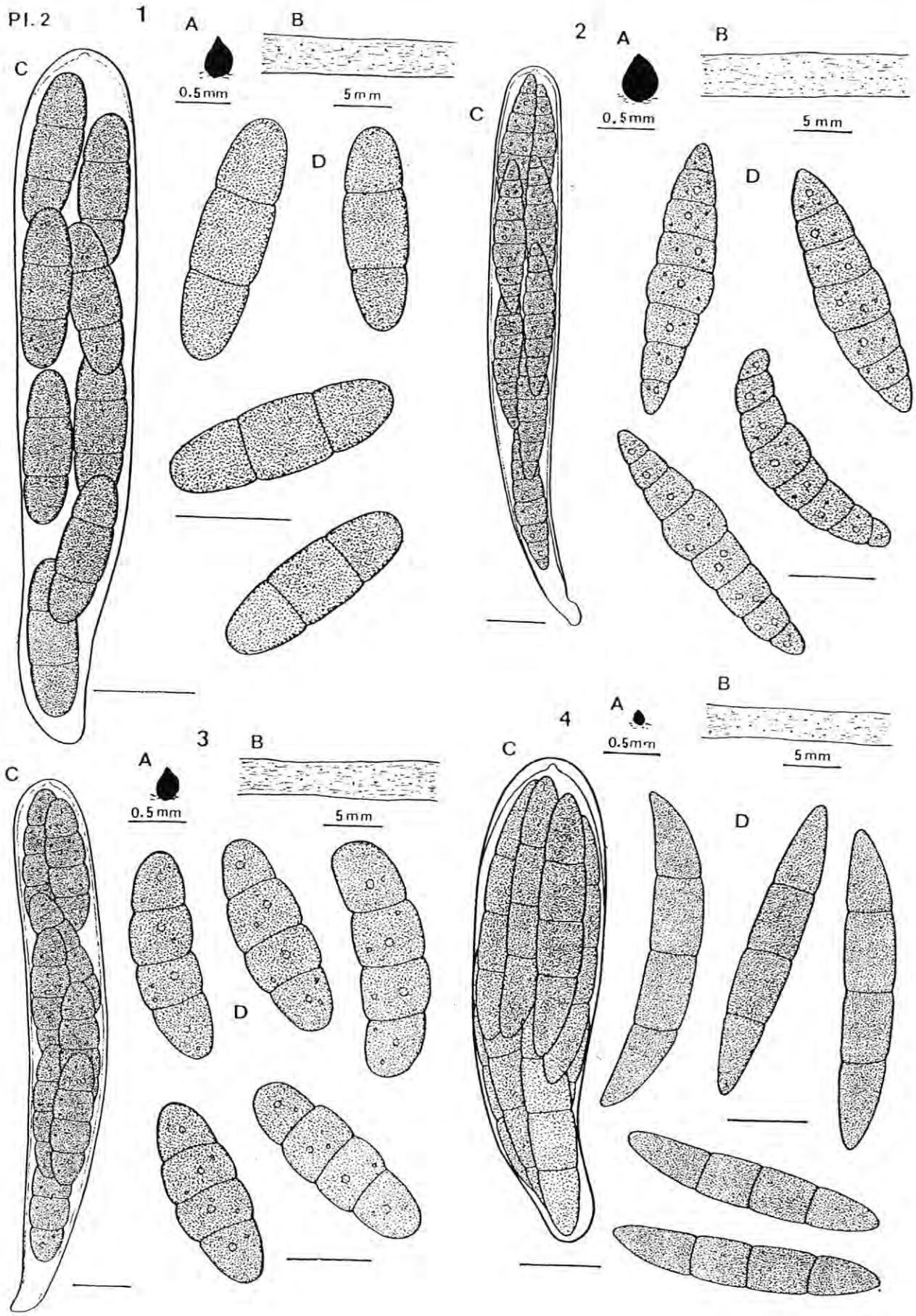
Pseudothecia: ca. 0,1 mm diameter, globuleus, zwart, ingezonken in het substraat, verspreid over het oppervlak.

Asci: (38-)46-57(-70) x 19-28 μm , ovaal-zakvormig, dikwandig aan de top, met meerdere in 1 pseudothecium, 8-sporig.

Sporen: 19-25 x 6-7 μm , smal elliptisch, 1 diep ingesnoerde septe en daardoor gemakkelijk in twee brekend, de ene cel groter dan de andere, elke cel met twee grote druppels en enkele kleinere, nagenoeg glad of zeer fijn gepuncteerd, eerst hyalien later olijfbruin, onregelmatig gerangschikt in de ascus.

Onderzocht materiaal: op dode stengels van Pitrus (*Juncus effusus*), Boom, De Schorre, IFBL D4.16.12, 21.3.1999, De Meulder BR 109014,83, e.a.

Pl. 2

FDJ

Opmerkingen

Opvallend bij deze soort zijn de zakvormige asci, de diep ingesnoerde sporen, die daardoor gemakkelijk fragmenteren en het voorkomen op eenzaadlobbigen (Monocotyledoneae).

Deze soort werd nog niet gemeld voor België.

5. PARAPHAEOSPHAERIA MICHOTII (Westend.)

O.E. Erikss. (plaat 2, figuur 1)

Syn.: *Leptosphaeria m.* (Westend.) Sacc.

Pseudothecia: 0,1-0,2 mm diameter, globuleus, met conische papil, zwart, ingezonken in substraat, verspreid over het substraat.

Asci: (38-)60-85 x 12-19 μm , cilindrisch-knotsvormig, onduidelijk dikwandig, 8-sporig.

Sporen: 19-23 x 6-7,5 μm , subcilindrisch, met ronde einden, 2 lichtjes ingesnoerde septen, olijfbruin, dunwandig, glad, 2-rijig.

Onderzocht materiaal: op afgestorven stengel van Pitrus (*Juncus effusus*), Boom, De Schorre, IFBL C4.16.12, 21.2.1999, De Meulder BR 142693,06, e.a.

Opmerkingen

Naast het voorkomen op *Juncus* wordt deze soort ook nog aangetroffen op andere eenzaadlobbigen (Monocotyledoneae) waaronder grassen (Gramineae), cypergrassen (Cyperaceae) en lisdodden (Typhaceae). Niet algemeen.

6. LEPTOSPHAERIA CLADII Cruchet

(plaat 2, figuur 2)

Pseudothecia: 0,2-0,3 mm diameter, subglobuleus, geen opvallende papil, zwart, ingezonken onder de epidermis, vaak in rijen.

Asci: 82-135(-150) x 15-20 μm , cilindrisch-knotsvormig, met vrij korte steel, dikwandig, 8-sporig.

Sporen: (25-)28-34(-38) x 5,5-8 μm , spoelvormig, recht of iets gebogen, meestal 7 (soms 6) ingesnoerde septen, de 3de of 4de cel iets dikker dan de andere, stro-olijfkleurig, 1- of 2-rijig; inhoud met druppels.

Onderzocht materiaal: op Pitrus (*Juncus effusus*), Schelle, Maaienhoek, I.F.B.L. C4.55.11, 23.12.1998, De Meulder BR 141201,66, e.a.

– Plaat 2. fig. 1. *Paraphaeosphaeria michotii*. A: pseudothecium, B: pseudothecium in substraat, C: ascus, D: sporen. fig. 2. *Leptosphaeria cladii*; A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. fig. 3. *Phaeosphaeria eustoma*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, D: sporen. fig. 4. *Phaeosphaeria juncina*. A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. Maatstreef = 10 μm .

Opmerkingen

Deze soort wordt ook nog aangetroffen op andere eenzaadlobbigen (Monocotyledoneae) zoals Galigaan (*Cladium*), Lisdodde (*Typha*) en Riet (*Phragmites*).

7. PHAEOSPHAERIA EUSTOMA (Fuckel) L.Holm

(plaat 2, figuur 3)

Syn.: *Leptosphaeria microscopica* P. Karst, *L. typhae* (P.Karst.) Sacc.

Pseudothecia: 0,1-0,2 mm diameter, subglobuleus, zonder papil, donkerbruin tot zwart, geheel ingezonken onder de epidermis, verspreid over het substraat.

Asci: 85-95 x 9,5-18 μm , cilindrisch-knotsvormig, kort gesteld, dubbelwandig, 8-sporig.

Sporen: 17-28 x 5-9 μm , elliptisch-spoelvormig, recht of iets gebogen, 3 iets ingesnoerde septen, middenste cellen iets dikker dan de andere, geel-strokleurig, 2-rijig; inhoud met druppels.

Onderzocht materiaal: op Pitrus (*Juncus effusus*), Schelle, Maaienhoek, IFBL C4.55.11, 16.2.2000, De Meulder BR 142606,16, e.a.

Opmerkingen: *Phaeosphaeria eustoma* is een algemeen voorkomende soort op allerlei bladen en stengels van grassen (Gramineae) en andere eenzaadlobbigen (Monocotyledoneae).

8. PHAEOSPHAERIA JUNCINA (Auerswald) L. Holm

(plaat 2, figuur 4)

Syn.: *Leptosphaeria juncina* (Auerswald) Sacc.

Pseudothecia: tot 0,1 mm diameter, subglobuleus, zonder papil, donkerbruin, ingebed onder de epidermis.

Asci: 55-60 x 10-15 μm , breed elliptisch, dubbelwandig, 8-sporig.

Sporen: 30-40 x 5-6,5 μm , cilindrisch-spoelvormig, 3 iets ingesnoerde septen, eindcellen iets korter dan de andere, soms gebogen, dunwandig, onregelmatig gerangschikt, strokleurig.

Onderzocht materiaal: op dode stengels van Pitrus (*Juncus effusus*), Schelle, Maaienhoek, IFBL C4.55.11, 14.6.1999, De Meulder BR 109168,43 e.a.

Opmerkingen

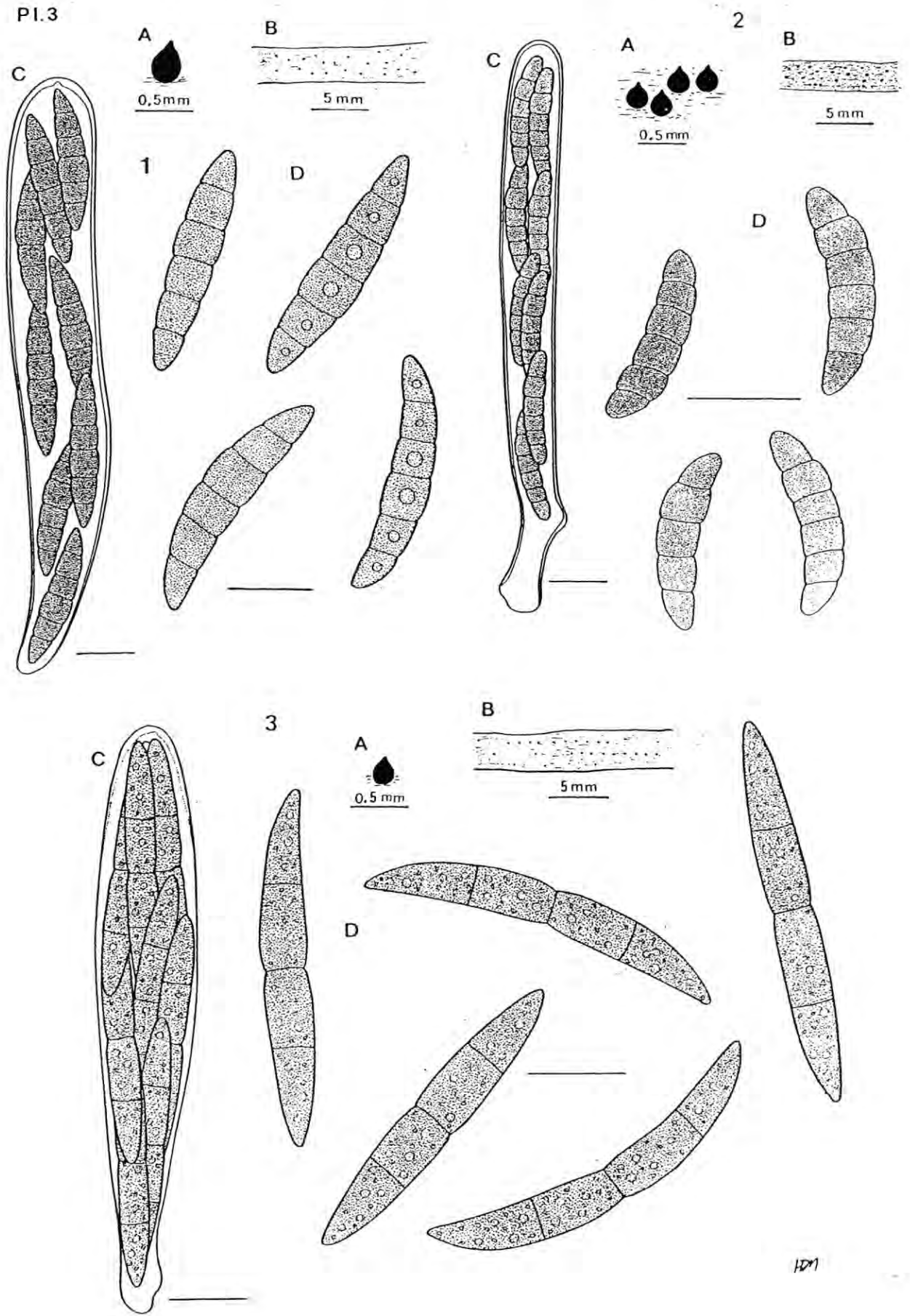
Deze soort is te herkennen aan de breed elliptische asci, de 4-cellige sporen en het voorkomen op *Juncus*. De beschreven soort werd nog niet eerder gemeld voor ons land. Niet algemeen.

9. PHAEOSPHAERIA LARCENIANA Munk

(plaat 3, figuur 1)

Syn.: *Leptosphaeria larceniana* Munk

Pseudothecia: ca. 0,3 mm diameter, subglobuleus, met kleine papil, zwart, ingebed onder de epidermis, verspreid in het substraat.

Asci: 80-110 x 15-16 μm , cilindrisch, met korte steel, dikwandig, 8-sporig.

Sporen: 24,5-30,5 x 5-6,5 μm , spoelvormig, soms iets gebogen, 5 iets ingesnoerde septen, de 3de of de 4de cel iets dikker dan de andere; inhoud soms met 1 druppel in elke cel, bruin, 1-rijig.

Onderzocht materiaal: op Zeegroene rus (*Juncus inflexus*), Schelle, Maaienhoek, IFBL C4.55.11, 3.2.1999. De Meulder, BR 141204,69.

Opmerkingen

Phaeosphaeria larceniana lijkt sterk op andere aanverwante soorten, die nagenoeg alleen verschillen in waardplant.

De gevonden soort wordt door Munk (1957) beschreven als voorkomend op Zandhaver (*Elymus arenarius*) en wordt verder nog vermeld op Riet (*Phragmites*), Rietgras (*Phalaris*) en Lis (*Iris*). Ze wordt niet vermeld in de "Aantekenlijst" (1996).

10. PHAEOSPHERIA NIGRANS (Roberge ex Desm.) L. Holm (plaat 3, figuur 2).

Syn.: *Leptosphaeria nigrans* (Roberge ex Desm.) Ces. & de Not.

Pseudothecia: ca. 0,3 mm diameter, subglobuleus, met kleine papil, behoudens de papil nagenoeg geheel in het substraat verzonken, verspreid over het substraat.

Asci: 76-101 x 8-10,5 μm , cilindrisch-knotsvormig, met vrij korte steel, dubbelwandig, 8-sporig.

Sporen: 19-23 x 4,5-5,5 μm , spoelvormig, meestal iets gebogen, met 5, soms 4, lichtjes ingesnoerde septen, de 2de cel iets dikker dan de andere, 2-rijig, lichtbruin.

Onderzocht materiaal: op Pitrus (*Juncus effusus*), Pulderbos, Het Kruis, IFBL C5.14.32, 25.6.2000.

Opmerkingen: *Phaeosphaeria nigrans* is een soort die vrij algemeen voorkomt op allerlei grassen (Gramineae), cypergrassen (Cyperaceae) en russen (Juncaceae).

11. PHAEOSPHERIA PETKOVICENSIS (Bubák & Ranoj.) Shoemaker & C.E. Babc. (plaat 3, figuur 3)

Syn.: *Leptosphaeria petkovicensis* Bubák & Ranoj.

Pseudothecia: ca. 0,15 mm diameter, subglobuleus, donkerbruin, tot aan de kleine papil ingebed onder

de epidermis, in rijen groeiend of solitair in het substraat.

Asci: 70-95 x 11-16(-20) μm , cilindrisch-knotsvormig, dikwandig, 8-sporig.

Sporen: 40-52 x 5-6 μm , smal spoelvormig, 3 lichtjes ingesnoerde septen, soms iets gebogen; strokleurig; inhoud met druppels, 2-3 rijig.

Onderzocht materiaal: op Pitrus (*Juncus effusus*), Boom, De Schorre, IFBL D4.16.11, 25.4.1999, De Meulder, BR 109015,84.

Opmerkingen

Deze soort wordt door sommige auteurs beschouwd als synoniem van *Phaeosphaeria juncina* (zie verder), maar deze heeft kleinere asci en kleinere sporen. De beschreven soort is nog niet gemeld voor België. Niet zeldzaam maar onopvallend door de zeer kleine vruchtlichamen die zich onder de epidermis bevinden.

Literatuur

APTROOT A. (1995) – A monograph of *Didymosphaeria*. *Stud. in Mycol.* 37.

CRANE J.L. & SHEARER C.A. (1991) – A Nomenclator of *Leptosphaeria* V. Cesati & C. de Notaris. *Illinois Natural History Survey Bulletin.* 34, Article 3.

DENNIS R.W.G. (1978-1980) – British Ascomycetes. Revised edition. J. Cramer, Vaduz.

ELLIS M.B. & ELLIS J.P. (1985) – Microfungi on Land Plants. Croom, Helm.

MUNK A. (1957) – Danish Pyrenomycetes. A preliminary Flora. *Dansk Bot. Ark.* 171: 1-491.

SHOEMAKER R.A. & BABCOCK C.E. (1989) – *Phaeosphaeria*. *Can. J. Bot.* 67:1500-1599.

VANDEVEN E. ET AL. (1996) – Aantekenlijst voor zwammen en slijmzwammen., K.A.M.K. Antwerpen.

WALKER J. (1980) – *Gaeumannomyces* and several other genera. *Mycotaxon.* 11: 1-129.

Dank

Met dank aan A. De Kesel (Meise) en H. van der Aa (Baarn) voor het verstrekken van aangepaste nomenclatuur voor sommige soorten.

– Plaat 3. fig. 1. *Phaeosphaeria larceniana*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. fig. 2 *Leptosphaeria culmicola*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. fig. 3. *Phaeosphaeria petkovicensis*, A: pseudothecium, B: pseudothecia in substraat, C: ascus, D: sporen. Maatstreef = 10 μm .

Het geslacht *Peziza* in Vlaanderen

Jean Schavey

Basseliersstraat 54, B – 2100 Deurne Antwerpen

Summary

Key for the determination of 26 species of the genus *Peziza* occurring in the Flanders. It is the result of about fifteen years of personal observations in the region.

Van al de Ascomyceten is het genus *Peziza* één van de gemakkelijkste op het terrein te herkennen geslachten. Inderdaad zij zijn alle bekervormig, hun kleur varieert van beigegeel tot donkerbruin, soms met een paarse nuancering. Meestal zijn deze kleuren naar de doffe kant. *Peziza*'s hebben meestal een diameter van 2 tot 4 cm, soms tot 10 cm. Zij zijn alle kaal.

Verwarring zou kunnen gebeuren met de zeldzame geslachten *Plicaria*, die ronde sporen heeft en *Sarcosphaera*, die in zijn jeugd onder de grond groeit en, in ons land, enkel te vinden is in de Ardennen. Het geslacht *Otidea* kan soms bij vluchtig kijken op een *Peziza* lijken, maar het vruchtlichaam is dikwijls asymmetrisch en bijna altijd diep ingesneden.

Microscopisch in het geslacht *Peziza* zeer goed getypeerd: de asci gaan open met een klepje (operculaat) en tonen een blauwe reactie met jodium (Melzers reagens). De sporen zijn ellipsoïd en kunnen glad tot zwaar geornamenteerd zijn. Het vlees bestaat meestal uit lagen gevormd uit ronde tot hoekige cellen (textura globosa of angularis), soms doorspekt met een laag verweven hyfen (textura intricata).

Naargelang de soort kan men *Peziza*'s op verscheidene substraten vinden, naakte grond, oud papier, brandplaatsen, mesthopen, enz.

Volgens Hohmeyer (1986) zouden er in Europa een honderdtal beschreven soorten zijn. De "Aantekenlijst" uit 1996 vermeldt er 31.

Er bestaat een tendens de geslachten *Peziza* en *Plicaria* samen te brengen onder de gemeenschappelijke naam *Peziza*. Voor de eenvoudigheid houden wij beide geslachten gescheiden.

Als men zich uitsluitend steunt op macroscopische kenmerken, zijn de verschillende *Peziza*-soorten moeilijk op naam te brengen. Exacte determinaties kunnen enkel gebeuren met het gebruik van een microscoop.

Criteria waarmee moet worden rekening gehouden:

1 – Probeer één volwassen exemplaar te plukken om rijpe sporen te bekomen en één jong exemplaar om de kleur te kunnen bepalen, vooral de bijtinten. De kleur moet zo snel moeten worden bepaald, sommige paarse bijtinten zijn zeer onstabiel.

2 – Vele *Peziza*'s scheiden na kwetsuur een melkachtig vocht af. Dit kan kleurloos, geel of blauw zijn en pas na een minuut, soms later, te voorschijn komen. De afscheiding is het best te controleren door, onmiddellijk na het plukken, ofwel een klein stukje van het vruchtlichaam af te breken ofwel het receptaculum met een naald te krassen en daarna de wond te dippen met een wit doekje.

3 – De belangrijkste elementen om *Peziza* soorten te determineren zijn de kenmerken van de sporen. De metingen gebeuren bij voorkeur in water. Bepaalde reagentia kunnen de sporen laten zwellen en zodoende de meting beïnvloeden. Om een betrouwbaar resultaat te bekomen, meet men minstens een tiental sporen.

Eventuele oliedruppels binnen de sporen zijn ook best te controleren in een water preparaat.

Een zeer belangrijk kenmerk zijn de ornamentaties en hun uitzicht. Deze kunnen het best worden geobserveerd in een katoenblauw-melkzuur preparaat.

Het hoeft geen betoog dat al deze handelingen moeten gebeuren met rijpe sporen, liefst deze gevonden buiten de asci.

4 – Asci spelen maar een bescheiden rol bij de determinaties. Parafysen daarentegen kunnen naar gelang de soort een verschillend uitzicht hebben. Zij kunnen ofwel zuiver cilindrisch zijn, ofwel ingesnoerd aan de septen.

5 – Het receptaculum of excipulum kan uit verschillende lagen bestaan. Om dit te controleren moet men coupes maken, dit kan zeer eenvoudig gebeuren door in een fragment van het vruchtlichaam met twee scheermesjes tegelijk een paar insnijdingen te maken. De coupes vindt men dan terug tussen de mesjes.

Hier volgt een determinatiesleutel voor 26 soorten. Al deze soorten werden in Vlaanderen gevonden gedurende een tijdspanne van ongeveer 15 jaar.

Literatuur

HOHMEYER H. (1986) – Ein Schlüssel zu den Europäischen Arten der Gattung *Peziza*. *Z. Mykol.* **52**: 161-184.

MOSER M. (1963) – Kleine Kryptogamenflora Band IIa Ascomyceten. Gustav Fischer Verlag Jena.

VANDEVEN E. et al (1996) – Aantekenlijst voor Zwammen en Slijmzwammen. K.A.M.K.

Peziza L.: Fr.

- 1 Sporen glad A
- 1* Sporen geornamenteerd B
- A Sporen Glad**
- 1 Vruchtlichamen bokaalvormig, dikvlezig; ± wortelend 2
- 1* Vruchtlichamen anders, meer bekervormig 3
- 2 Aan de kust, in duinzand, meestal bij helmgras (*Ammophila arenaria*); receptaculum bleekbruin, ± in het zand verzonken; vruchtlichaam tot 3 cm Ø; sporen zonder oliedruppels, 17–20 x 9 – 12 µm; parafysen cilindrisch *P. ammophila* Dur. & Mont., Zandtulpje
- 2* Op mesthopen, rottend karton e.d., receptaculum okergeel; vruchtlichaam tot 10 cm Ø; sporen zonder oliedruppels, 19–24 x 10–14 µm; parafysen gesepteerd, licht ingesnoerd aan de septen *P. vesiculosa* Bull., Vroege bekerzwam
- 3 Hymenium geel tot bruin 4
- 3* Hymenium anders gekleurd, dikwijls met grijze tot paarse schijn 8
- 4 Sporenlengte < 17 µm 5
- 4* Sporenlengte > 18 µm 7
- 5 Parafysen aan de septen sterk ingesnoerd (moniliform); hymenium ± hazelnootkleurig; vruchtlichaam tot 5 cm Ø, sporen zonder oliedruppels, 14–17 x 9–10 µm; op de grond bij rot ingegraven hout *P. varia* (Hedw.) Fr., Grote houtbekerzwam
- 5* Parafysen cilindrisch 6
- 6 Hymenium okergeel; receptaculum zemelig; vlees onduidelijk gelaagd; vruchtlichaam tot 10 cm Ø, soms iets gesteeld; sporen zonder oliedruppels, 14–17 x 8–11 µm; parafysen cilindrisch, soms bij oudere exemplaren wat ingesnoerd; op cement, mortel enz. *P. cerea* Bull., Wasgele bekerzwam
- 6* Hymenium donkerder, naar het bruin toe; receptaculum bleek; vlees duidelijk gelaagd (midden textura intricata); vruchtlichaam tot 5 cm Ø; sporen zonder oliedruppels, 14–16 x 8–10 µm; parafysen met septen *P. repanda* Pers., Bleekbruine bekerzwam
- 7 Hymenium bleek tot hazelnoot bruin; receptaculum zemelig; tot 7 cm Ø; sporen zonder oliedruppels, 19–22 x 10–12 µm; op naakte grond *P. granulosa* Schum. ss Bres., Olijfkleurige bekerzwam
- 7* Hymenium okerbruin tot ± rossig bruin; receptaculum zemelig, tot 4.5 cm Ø; sporen zonder oliedruppels, 18 – 20 x 9 – 11 µm; parafysen ingesnoerd; op rot hout, karton, papier, ook op brandplaatsen. *P. ampliata* Pers., Voddenbekerzwam
- 8 Sporen met oliedruppels 9
- 8* Sporen zonder oliedruppels 10
- 9 Sporen 13–15 x 7–9 µm; vruchtlichaam < 3 cm Ø; hymenium bleek grijsviolet tot bruinviolet; receptaculum bleek violet; parafysen licht gebogen; op brandplaatsen. *P. moseri* Avizo-Hershenzon & Nemlich, Paarse brandplekbekerzwam
- 9* Sporen 18–22 x 9–11 µm; vruchtlichaam 2–5 cm Ø; hymenium violet tot bruinviolet; receptaculum bleek okerkleurig, zemelig; parafysen recht; op brandplaatsen in naaldbossen, ook op de grond in parken. *P. ampelina* Quél., Wijnrode bosbekerzwam
- 10 Sporen 13–16 x 7–9 µm; vruchtlichaam < 3 cm Ø; hymenium violet tot donker bruin violet; receptaculum grijsachtig tot lichtbruin, berijpt; parafysen licht gebogen; brandplaatsen. *P. pseudoviolacea* Donadini
- 10* Sporen 18–22 x 11–13 µm; vruchtlichaam ± 15 mm Ø; hymenium grijsbruin tot zwartbruin; receptaculum sepiabruin, zemelig; parafysen recht, aan de top verbreed; brandplaatsen. *P. sepiatra* Cooke, Kleine brandplekbekerzwam
- B Sporen geornamenteerd**

- 1 Sporen met een fijn onregelmatig netwerk, inhoud met twee oliedruppels; vruchtlichaam tot 10 cm Ø; hymenium olijfbruin tot donkerbruin; receptaculum roodbruin, zemelig; parafysen gesepteerd; op lemige zandige wegbermen **P. badia** Pers., Bruine bekerzwam
- 1* Sporenornamentaties anders 2
- 2 Sporenornamentaties uit fijne, geïsoleerde wratjes 3
- 2* Sporenornamentaties uit grove tot meer verlengde wratten die geen net vormen 10
- 3 Op brandplaatsen 4
- 3* Op andere groeiplaatsen 7
- 4 Hymenium met purpere tot violette tonen 5
- 4* Hymenium meer bruinachtig, zonder violet 6
- 5 Sporen zonder oliedruppels; hymenium purperbruin tot rossig bruin; receptaculum van wit tot bruin (hygrofaan), wrattig; vruchtlichaam tot 7 cm Ø; sporen met fijne geïsoleerde stekeltjes, 13–17 x 6,5–8 µm; parafysen gebogen **P. echinospora** P. Karst., Zemelige brandplekbekerzwam
- 5* Hymenium vuil violet tot bruin violet; receptaculum wit viltig; vruchtlichaam tot 3 cm Ø; sporen met ronde wratjes, 12–14 x 6–8 µm, inhoud met twee oliedruppels; parafysen aan de top gekromd **P. subviolacea** Svrček, Violette brandplekbekerzwam (zie ook *P. boltonii*)
- 6 Sporen 15–18 x 8–10 µm, licht gewrat, met onduidelijke inclusies; hymenium okerkleurig tot bruinoker; receptaculum bleker, gekorrelt; parafysen recht; tot 10 cm Ø **P. pseudovesiculosa** Donadini
- 6* Sporen 10–12 x 5,5–6,5 µm, inhoud met twee oliedruppels, met korte vertakte richels; hymenium grijs tot dadelbruin; receptaculum grijswit viltig; parafysen gekromd; tot 5 cm Ø **P. petersii** Berk. & M.A. Curtis, Dadelbruine brandplekbekerzwam
- 7 Op sterk bemest substraat (drijfmest); hymenium van bleek tot zeer donker bruin; vrucht: lichaam snel vlak wordend, tot 3 cm Ø; sporen zeer fijn wrattig (immersie), 13–16,5 x 7–8,5 µm: **P. moravecii** (Svrček) Donadini
- 7* Op ander substraat 8
- 8 Hymenium bruin oker; receptaculum bleker, soms vuil wit, viltig, tot 8 cm Ø; sporen fijn wrattig, inhoud met twee oliedruppels, 15–19 x 7,5–9,5 µm; parafysen cilindrisch; in beukenbossen **P. arvernensis** Boud., Bruine bosbekerzwam
- 8* Hymenium met violette tonen 9
- 9 Sporen 16,5–21 x 7,5–9,5 µm, fijn wrattig, inhoud met twee oliedruppels; hymenium bruin met licht purpere tint; receptaculum bleek waterig lila; vruchtlichaam tot 8 cm Ø; parafysen cilindrisch; in beukenbossen. **P. emileia** Cooke, Veelkleurige bosbekerzwam
- 9* Sporen 15–17 x 7,5–8,5 µm, met ronde wratten, inhoud met twee oliedruppels; hymenium donker violetbruin; receptaculum iets bleker, met grove donkere vlokken; tot 5 cm Ø; in bossen op kalkgronden, ook op brandplaatsen. **P. boltonii** Quéf.
- 10 Vruchtlichaam scheidt melkachtig vocht af bij kwetsen 11
- 10* Geen of eventueel kleurloze vochtuitscheiding. 14
- 11 Melk geel of groenachtig gekleurd 12
- 11* Melk ± blauw gekleurd; hymenium donker grijsblauw tot bijna zwart; receptaculum vuil bruin, 2 cm Ø; sporen met grove geïsoleerde wratten, 14–16,5 x 7–9 µm, inhoud met twee oliedruppels; parafysen cilindrisch; in bossen tussen mos **P. saniosa** Schrader
- 12 Hymenium grijsbruin tot olijfbruin; receptaculum iets bleker; tot 6 cm Ø; melk citroengeel 13
- 12* Hymenium roodbruin, soms met purpere tint; receptaculum meer okerkleurig, soms ingescheurd; vruchtlichaam tot 7 cm Ø; melk na één à twee uur geel wordend; sporen met grove, ronde geïsoleerde wratten, inhoud met twee oliedruppels, 13–17 x 7–9 µm; parafysen met soms een groene inhoud in KOH;

- op lemige grond onder Larix. *P. michelii* (Boud.) Dennis, Zwavelmelkbekerswam
- 13 Melk onmiddellijk geel; sporen met grove wratten die soms verlengd zijn, inhoud met twee oliedruppels, 18–21 x 10–12 μm ; parafysen licht gezwollen aan de top, meestal kleurloze inhoud; onder loofbomen. *P. succosa* Berk., Gewone melkbekerswam
- 13* Melk wordt pas na enkele tijd geel; sporen met grove wratten die nooit verlengd zijn, inhoud met één oliedruppel, 15–18 x 9–10 μm ; parafysen meestal bruinrood gekleurd. *P. succosella* (Le Gal & Romagn.) Moser, Valse melkbekerswam
- 14 Op modderige aarde; sporen 18–22,5 x 9–11 μm , met \pm verbonden wratten, inhoud met één tot twee oliedruppels; hymenium bruin, dikwijls met een olijachtige bijtoon; receptaculum fijn viltig; parafysen cilindrisch. *P. limnaea* Maas Geest., Bruine modderbekerswam
- 14* Op zandige bodem; sporen 17 – 21 x 8 – 10 μm , ornamentaties niet verbonden, inhoud met twee oliedruppels; hymenium bruin met olijachtige bijtoon; receptaculum zemelig; parafysen cilindrisch; tot 10 cm \varnothing *P. badiocnufa* Korf, Olijfbruine bosbekerswam

Enkele nieuwe of interessante soorten voor Funbel (deel2)

Samenstelling: Jos Volders
Weverstraat 9 B-2440 Geel

Gezien de aanhoudende respons, volgend op de oproep tot medewerking aan dit ontwerp, was het noodzakelijk de verkregen hoeveelheid informatie in twee delen te publiceren. Spijtig genoeg blijven er, ook nu nog, heel wat oproepen tot het inleveren van gegevens zonder reactie. Wij herhalen dan ook langs deze weg aan al de actieve mycologen onze vraag tot medewerking.

Soorten gedetermineerd door Hubert De Meulder:

Entoloma costatum (Fr.) P. Kumm. (Grote trechtersatijnzwam)

Vindplaats: Boom, De Bossen, 1.12.2000, terrestrisch, in jong, gemengd loofbos met vooral opslag van Berk. Hoed tot ongeveer 25 mm, iets trechtersvormig, zwartbruin.

Gaeumannomyces caricis Walker = *Linocarpon eucryptum* (Berk. & Broome) Petr.

Vindplaats: Pulderbos, Het Kruis, 27.8.2000, op dode stengels van *Juncus effusus* (Pitrus). Perithecia ca 0,3 mm diameter; de slanke sporen met veel druppels zijn een opvallend kenmerk.

Hyaloscypha paludosa Dennis

Vindplaats 1: Pulderbos, Het Kruis, 27.8.2000, op stengel van *Juncus inflexus* (Zeegroene rus).

Vindplaats 2: Schelle, Maaienhoek, op 13.8.2000, op hetzelfde substraat. Apothecia 0,5-0,7 mm diameter, witte hyaline bekertjes met fijn behaarde rand.

Thelidium papulare (Fr.) Arnold

Vindplaats: Sint-Katelijne-Waver, Rosendael, 2.12.2000, op vochtige beschaduwde grond. Asci ca.

80 x 23 μm , sporen 25 x 12 μm , 1-3 septen, soms muricaat.

Didymosphaeria minuta Niessl = *D. futilis* (Berk. & Broome) Rehm

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 23.4.2000, op dode stengel van *Juncus inflexus* (Zeegroene rus). Pseudothecia ca. 0,3 mm diameter, 2-cellige, bruine sporen met één mediane sept.

Phaeosphaeria petkovicensis (Bubák & Ranoj.) Shoemaker & C.E. Babc.

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 16.2.2000, op dode stengels van *Juncus effusus* (Pitrus). Pseudothecia ca. 0,15 mm diameter, onopvallend door de zeer kleine vruchtlichamen, sporen 4-cellig.

Mollisia junciseda (P. Karst.) P. Karst.

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 13.2.2000, op dode stengels van *Juncus effusus* (Pitrus). Apothecia tot 0,8 mm diameter, schijfvormig, grijs, sporen vrij groot 15,2-24,7 x 2-2,5 μm .

Periconia digitata (Cooke) Sacc.

Vindplaats: Oelegem, Vrieselhof, 1.8.2000, op dode stengels van *Juncus effusus* (Pitrus). Conidioforen ca. 0,5 mm lang en 15-20 μm diameter, met vrij lange vertakkingen van de conidioforen (digitaal).

Coleosporium melampyri Tul.

Vindplaats: Oelegem, Vrieselhof, 26.6.2000, van deze roestzwam, gevonden op *Melampyrum pratense* (Hengel) werden de uredosporen vastgesteld.

Russula fragilis* var. *gilva Einhell.

Vindplaats: Herselt, Langdonken, 1.8.2000. Verschilt van de andere variëteiten door de gele hoed, zonder rood of purper.

Puccinia pygmaea* var. *pygmaea Ericks.

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 2.7.2000, van deze roestzwam werden de uredosporen aangetroffen op het blad van *Calamagrostis epigejos* (Gewoon struisriet)

Monilinia fructigena Honey-Whetzel

Vindplaats: Niel, Walenhoek, 15.9.2000, conidia stadium (bruinrot) op rotte appels.

Rhopalomyces elegans Corda

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 27.6.1999, op mest van Galloway-runderen. Sporangioforen met grote blaasvormige top met slechts één sporangiole (Med. 2001.3).

Arthrobotrys oligospora Fresen

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 11.12.1999, op mest van Galloway-runderen. Conidioforen met wrachtige verdikkingen op verschillende hoogtes (Med. 2001.3).

Oedocephalum glomerulosum (Bull.: Chev.) Sacc.

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 19.11.1999, op mest van Galloway-runderen. Conidiogene hoofdjes met 30-80 conidiën. = Anamorf van *Pyronema omphalodes* (Med. 2000.3).

Zygospermella insignis (Mouton) Cain

Vindplaats: Schelle, Maaienhoek, 28.2.2000, op mest van Galloway-runderen. met 2-cellige donkere sporen met een sterke vernauwing en hyaliene aanhangsels (Med. 2000.3).

Leptosphaeria cladii Cruchet

Schelle, Maaienhoek, 1.4.2000, op *Juncus effusus* (Pitrus). Zwarte pseudothecia van 0,2-0,3 mm diameter, met spoelvormige sporen met 8 cellen (Med. 2001.4).

Phaeosphaeria juncina (Auerwald) L. Holm

Schelle, Maaienhoek, 1.4.2000, op *Juncus effusus* (Pitrus). Pseudothecia donkerbruin tot 0,1 mm diameter, met breed elliptische asci en 4-cellige sporen (Med 2001.4).

Phomatospora therophila (Desm.) Sacc.

Schelle, Maaienhoek, 1.4.2000, op *Juncus effusus* (Pitrus). Zwarte perithecia met hyaliene sporen, niet gesepteerd, geen stroma (Med. 2001.4).

Soorten gedetermineerd door Jean Schavey:

Haglundia perelegans Nannf.

Vindplaats: Hauwaart "Walenbos" 5.8.2000. Schijfzwam uit de familie *Dermataceae*. Apothecia zittend, bekervormig tot plat, ongeveer 2,5 mm diameter, 1 mm hoog; hymenium groengrijs; receptaculum zwart, fluweelachtig. In groep van ongeveer 10 exemplaren. Sporen spoelvormig, ééncellig, zonder inclusies, 6-10 x 1,8-2,2 μm ; randharen cilindrisch, gesepteerd, dunwandig.

Pezizula amaena Tul. & C. Tul.

Gevonden te Morsel door J. Van de Meerssche, op eikenstronk, in zijn tuin. Schijfzwam uit de familie *Dermataceae*. Apothecia zittend, bekervormig tot kussenvormig, 2 mm diameter; hymenium donker okergeel (Sé 211); receptaculum met dezelfde kleur; sporen cilindrisch, gesepteerd 17-20 x 5-6 μm .

Aleuria bicuculata Boud.

Gevonden in het Vrieselhof te Oelegem op 27.8.2000. Bekerzwam uit de familie *Humariaceae*. Apothecia zittend, bekervormig tot vlak; diameter ongeveer 6 mm; hymenium oranje, vlak tot licht concaaf; receptaculum bleker; rand glad; in groep van ongeveer 20 exemplaren. Sporen ellipsoïd, ééncellig, met grove wratten en twee schuin liggende kragen, 11-13 x 6,5-8,5 μm .

Soorten gedetermineerd door Karel Van de Put:

Subulicium lautum (H.S. Jackson) Hjortstam & Ryvarden

Vindplaats: Zoerselbos te Zoersel op loofhout, 18.11.2000. Een resupinate membraneuze korstzwam, witachtig crème, glad en dun. Kenmerkend zijn de licht dikwandige hyaliene subulate cystiden, die niet terminaal, maar zijdelings aan de hyfen gevormd worden.

Soorten gedetermineerd door Bernard Declercq:

Coccomyces coronatus (Schum.) de Not.

Coccomyces-soort die sedert eind 19de eeuw niet meer in België verzameld werd. De soort wordt uitvoering beschreven in de sleutel van B. Declercq (1999) - Jaarboek VMV 4: 10-20. Massaal gevonden te Tessenderlo, Houterenberg, IFBL D6.21.42, op gevallen bladeren van *Quercus robur*, *Quercus rubra* en *Betula* per 09.09.2000, exs. B. Declercq 00077 (GENT).

Aanvullend de macro- en microscopische kenmerken van het levend materiaal (ter aanvulling van deze in mijn sleutel, gebaseerd op een zeer oud exsiccata van M.A. Libert).

Apothecia verzonken, 0,7-1,5 mm diameter, soms samenvloeiend, zwarte glanzende deklaag in 4-7 tanden openbrekend waarbij een zwavelgeel

hymenium vrijkomt.

(Microscopie van vers materiaal in water) Asci cilindrisch-clavaat, porus J-, 100-160 x 12-15 μm . Sporen filiform, met hyalien omhulsel, 0(3)-septaat, 78-95 x 2,5-3 μm , gevuld met kleine lichtbrekende guttules, olie-inhoud 4. Parafysen slank, 2 μm diameter aan de basis, multiseptaat, bovenste deel verbreed tot clavaat, zeldzaam vertakt, 4-5(6) μm diameter en gevuld met weinig lichtbrekende grote guttules, die neigen om tot cilindrische lichamen samen te smelten.

(Sporen en asci blijken dus wat groter te zijn dan bij het onderzocht dood materiaal, waardoor het microscopisch verschil met *C. tumidus* nog groter wordt. Macroscopisch is de (donker)bruine dikvllezige *C. tumidus* met ivoorkleurig hymenium onmogelijk te verwarren met koolzwarte dunvllezige *C. coronatus* met opvallend zwavelgeel hymenium).

Didymella urticicola Aa & Boerema

De soort vormt ongeveer 0,2 mm grote pseudothecia verzonken in het substraat. Gevonden te Sint-Kruis, IFBL C2.23, op dode stengel van *Urtica dioica*, 02.9.2000, exs. B. Declercq 00074 (GENT).

Anthostomella lugubris (Roberge) Sacc.

Gevonden door P. Debaenst te Koksijde, Hoge Blekker, IFBL C0.57.22, verzonken in dode bladeren van *Ammophila arenaria*, exs. B. Declercq 00118 (GENT).

Morenoina phragmitidis J.P. Ellis

Prachtig minizwammetje dat kleine zwarte sterretjes tekent op het substraat. Gevonden te Merelbeke, De Pinte, op dode stengel van *Phalaris arundinacea*, 05.8.2000, exs. B. Declercq 00066 (GENT).

Tympanis truncatula (Pers.) Rehm

Zwarte apothecia 0,8-1,8 mm diam., uit schors brekend van substraat en ascoconidia 2-3 x 1-1,5 μm . Synoniem: *T. pinastri* (Pers.) Tul. sensu Tul. (1865). Gevonden te Noirefontaine, IFBL L6.13, op schors van recent afgehakte tak van *Picea abies*, in beekje liggend, 23.8.2000, exs. B. Declercq 00071 (GENT).

Pseudopeziza medicaginis (Lib.) Sacc.

Dubbelganger van *P. trifolii* maar door kruisproeven duidelijk aangetoond als ervan verschillend.

Niptera submelaena Rehm

Soort te hercombineren tot *Mollisia submelaena*. Basioniem: *Niptera submelaena* Rehm (1896), Dr. Rabenh. Kryptog.-Flora, I. Band: 559. *Mollisia* (typische parafysen!) met sporen 16 x 3 μm en olie-inhoud 3 (schaal H.O. Baral). Gevonden te Virton,

Fagne Pierrard, IFBL M7.33.12, op dood blad van *Carex elata*, in gezelschap van *Mollisia* sp. (nieuw te beschrijven soort), 3.5.2000, exs. B. Declercq 00015 (GENT).

Pezizella (Psilachnum) phymatodes (W. Phillips) Sacc.

Soort hooggespecialiseerd op *Carex*, met de typische kenmerken van een *Psilachnum*, te weten de cilindrisch haren op de excipulumrand en de (bij optische microscopie) lichtbrekende druppel onder het groepje sporen in de asci, vandaar de voorgestelde hercombinatie tot *Psilachnum phymatodes* Basioniem: *Mollisia phymatodes* W. Phillips, Grevillea V: 517, t.88, fig. 9. Onderzocht materiaal: Virton, Fagne Pierrard, IFBL M7.33.12, op dode stengel van *Carex paniculata*, 3.5.2000, exs. B. Declercq 00016 (GENT).

Leptopshaeria libanotis (Fuckel) Niessl

Na een vondst in de Ardennen in 1998, nu ook in Vlaanderen gevonden pyrenomycete. Zie A. Fraiture (2000), Natura Mosana 53 (3): 98-99. Gevonden te Sinaai,, Heirnisse, IFBL C3.37, op oude stengel van *Angelica sylvestris*, 24.4.2000, exs. B. Declercq 00007 (GENT).

Helvella confusa Harm.

Prachtige, in de lente verschijnende, gespecialiseerde *Helvella*, vermoedelijk nieuw voor België, gevonden tijdens de Luxemburgse werkweek te Clairefontaine, langs de Esch-beek, IFBL L8.51, op naaldstrooisel onder *Picea abies*, 2.5.2000, exs. B. Declercq 00013 (GENT).

Pirottaea imbricata Nannf.

Typische *Pirottaea* (donkere cellen die radiale striae vormen op het ectaal excipulum), en vermoedelijk nieuwe soort voor België daar deze pas vrij recent gepubliceerd werd door Nannfeldt (1985: 16). Sporen subclavaat, glad, hyalien, aseptaat, 6,5-9 x 1,5 μm , olie-inhoud 0. Gevonden te Bihain, Réserve nat. A Sacrawé, IFBL H6.46, op dode stengels van *Cirsium* sp., in gezelschap van *Pyrenopeziza* cf. *escharodes*, 2.6.2000, exs. B. Declercq 00038 (GENT).

Cordyceps sphecocephala (Klotsch: Berk.) Berk. & Curtis

Op een dode wesp groeiend knotszwammetje gevonden te Bihain, Réserve nat. A Sacrawé, IFBL H7.46, 2.6.2000, exs. B. Declercq 00041 (GENT).

Sclerotinia capillipes (Quél.) Sacc.

Viersporige *Sclerotinia*, vermoedelijk nieuw voor België, die steeds op een langwerpige sclerotium te

vinden is en o.a. gekenmerkt wordt door, voor het genus, ongewoon smalle, tweekernige sporen, 10-11 x 3,5-4 μm , olie-inhoud 0-1. Gevonden te Melle, Geerbos, IFBL D3.34, op zwarte verlengde sclerotia, in nat loofbladstrooisel verzonken, 10.6.2000, exs. B. Declercq.

Olla ulmariae Velen.

Urceolaat minizwammetje afwijkend van *Olla millepunctata* o.a. door asci zonder haken aan de basis (ten onrechte in de aantekenlijst als synoniemen aangeduid!). Gevonden te Recht, Fagne au Bois, IFBL H8.14, op dode stengel van *Cirsium* sp. in gezelschap van *Pyrenopeziza pulveracea*, 1.7.2000, exs. B. Declercq 00046 (GENT).

Lasiobolus macrotrichus Rea

De vondst wijkt af, van de beter gekende soorten, door de cilindrische 8-sporige asci, wrattige sporen, 20-24 x 8,5-9,5(10) μm en excipulumharen 600-900 μm lang. Gevonden te Recht, Fagne au Bois, op hazenmest, 1.7.2000, exs. B. Declercq 00049 (GENT).

Sphaerotheca alchemillae (Grev.) Junell

Soort gevonden door P. Van der Veken in zijn tuin te Zwijnaarde, Rijvisschepark, IFBL D3.32, op stengel en bladeren van *Filipendula ulmaria*, 7.7.2000, exs. B. Declercq 00050 (GENT).

Eutypa petrakii F. Rappaz

Pas vrij recent door Rappaz (1997: 366) beschreven soort. Gevonden te Wachtebeke, Puyenbroeck, IFBL C3.45, op dode takken van *Cornus sanguinea*, 27.7.2000, exs. B. Declercq 00059 (GENT).

Hypocrea schweinitzii (Fr.) Sacc.

Hypocrea met olijfgroen stroma welke ik vroeger systematisch als een verkleurde *H. aureoviridis* aanzag. Gevonden tijdens de VMV uitstap te Kessel-Lo, Kesselberg, IFBL E5.14.12, op rot *Quercus robur* hout, 21.10.2000, exs. B. Declercq 00093 (GENT).

Geoglossum barlae Boud.

Aardtongsoort, door sommige hedendaagse auteurs, ten onrechte, niet als soort aanvaard, die door zijn opgeblazen gekrulde parafysetoppen duidelijk van aanverwante soorten onderscheiden kan worden. Gevonden te Kortrijk, Kennedybos, IFBL E2.32, op kleigrond tussen *Calamagrostis* sp. en mossen, 27.10.2000, exs. B. Declercq 00096.

Leptosphaeria culmifraga var. ***propinqua*** Sacc.

Sedert 1998 ieder jaar op *Glyceria maxima* gevonden soort, deze maal te Ruisbroek (Puurs), Hof ter Zielbeek, IFBL D4.15, aangetroffen op 27.5.2000.

Eerste vondst : exs. B. Declercq 98069 (GENT).

Hypoxyton rubiginosum var. ***rubiginosum*** (Pers.: Fr.) Fr.

Niet zeldzame *Hypoxyton*, voor het eerst in 1987 gevonden, deze maal aangetroffen te Niel, Kleiputten, IFBL C4.55, op hout van *Salix* sp., 27.5.2000. Eerste vondst: exs. B. Declercq 87061 (GENT)

Soorten gedetermineerd door Pol Debaenst:

Hypoderma hederæ (Martius) De Not.

Vond ik voor het eerst op 8 januari 1998, Koksijde; op *Hedera helix*, sindsdien jaarlijks teruggevonden op dode bladeren en bladstengels van *Hedera helix*.

Massarina emergens (P. Karst.) Holm

Dothideales, verzonken pseudothecia op dode ontchorste tak, *Populus* sp. Calmeynbos, De Panne, 11.2.2000.

Volutella melaloma Berk. & Broome

Hyphomycetes, sporodochia oranje-roze kleurig omringd door bruine setae op dode stengel, cf. *Juncus effusus*, rand beek, Lolege, Lo, 26.3.2000.

Pleospora valesiaca (Niessl) E. Müller

Dothideales, halfverzonken zwarte pseudothecia op dode stengel, cf. *Juncus effusus*, rand beek, Lolege, Lo, 26.3.2000.

Venturia saliciperda Nüesch

Dothideales, verzonken pseudothecia met donkerbruine setae rond de ostiole op dood afgevallen blad, *Salix repens*, Nat. res. De Doornpanne, Oostduinkerke, 22.4.2000, tijdens excursie PWW.

Urceolella crispula (P. Karst) Boud.

Leotiales, Hyaloscyphaceae, urnvormige apothecia, haren schuin langs de rand aanliggend op dode stengel, *Anthriscus silvestris*, tussen andere hoge kruiden en grassen onder populieren wegrand, St.-Rijkersstraat, Alveringem, 1.5.2000.

Puccinia vincae Berk

Uredinales, Pucciniaceae, op levend blad, *Vinca minor* rand tuin, Abele, Poperinge, 14.5.2000 ook: gevonden in rand tuin, Zannekinstraat, Lampernisse, 1.6.2000.

Laetinaevia carneoflava (Rehm) Nannf. ex Hein

Dermateaceae, roze apothecia dode stengel, *Urtica dioica*, tussen andere hoge kruiden en grassen onder populieren wegrand, St.-Rijkersstraat, Alveringem, 4.6.2000.

Dothiorella candollei (Berk. & Broome) Petr.
Coelomycetes, conidiomata openbrekend van onder de opperhuid (epidermis), donkerbruin op dode afgevallen bladeren, *Buxus sempervirens* tuin, Burgweg 19, Veurne, 17.11.2000.

Soorten gedetermineerd door Hugo Ruyssveldt:
Coprotus lacteus (Cooke & W. Phillips) Kimbrough et al.
Op dierlijke uitwerpselen, Vlaams nat. res. De Westhoek, De Panne, 4.11.200.

Nieuwtjes uit de recente tijdschriften

Karel Van de Put

Zeitschrift für Mykologie 67 (1), 2001

H. Wollweber en M. Stadler bespreken de Europese vertegenwoordigers van het genus *Daldinia* en brengen een sleutel tot 12 soorten (met kleurenfoto's). In hun 3de bijdrage over *Psathyrella* in Spanje stellen M. Heykoop en G. Moreno *P. magnispora* sp. nov. voor met micro- en macrofoto's. W. Jurkeit en F. Krauch vergelijken 5 milde *Russula*'s met okerkleurige sporee, met kleurenfoto van *R. aurantiaca*, *R. borealis*, *R. lutensis* en *R. velenovskyi*. In een bijdrage tot de mycologische kennis van het Vijfmerenland bespreekt P. Karasch de ecologisch kartering van een weide in Oberbeieren, met uitgebreide vindlijst en kleurenfoto's van *Cortinarius privignoides*, *Hygrophorus arbustivus* var. *quercetorum* en *Clavaria incarnata*. Beatrice Senn-Irlet et al. bespreken de diversiteit van de hogere paddestoelen in de Zwitserse wouden, met uitgebreide diagrammen en tabellen. "Pilzoek" is een computerprogramma (Windows) dat dient als databank voor ecologische en chorologische gegevens van fungi in centraal Europa en voorgesteld wordt door A. Bresinsky en C. Düring.

Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde 9, 2001

H. Ladurner beschrijft een typisch kenmerk van *Xerocomus pruinatus*: in de steel komen gedifferentieerde hyfen voor met een verdikte binnenwand die positief reageert in Melzers reagens (met microtek. en kleurenfoto). *Rhizopogon pannosus* en *R. pumillionus*, die in de litt. al eens gesynonymiseerd werden, worden door M. Moser onderscheiden op basis van hun sporenafmetingen (met microtek.). *Mycena roseoquercina* sp. nov. is een nieuwe foliicole soort op *Quercus ilex*, voorgesteld door M. Villareal en F. Esteve-Raventos (met microtek.). A. Hausknecht en Irmgard Krisai-Greilhuber bespreken de collybioïde en marasmioïde Agaricales uit Oost Oostenrijk en beschrijven *Rhodocybe longispora* sp. nov.; met kleurenfoto van *Marasmius anomalus* var. *microsporus* en *M. tenuiparietalis*. In zijn 6de

bijdrage over de Bolbitiaceae bespreekt A. Hausknecht de *Conocybe tenera* groep in Europa met veel microtekeningen en kleurenfoto van *C. aurea* var. *hololeuca*, *C. macrocephala* var. *macrospora* en var. *riedheimensis*. V. Antonin maakt melding van een eerste Europese vondst van *Xeromphalina campanelloides* uit Oostenrijk, met microtek. en kleurenfoto. A. Hausknecht et al. brengen een lijst van de gevonden soorten tijdens een studieweek in Karinthië met discussie van sommige interessante waarnemingen (kleurenfoto van *Entoloma callochroum*). J. Christian synonymiseert *Ramaria flava* en *R. obtusissima*. In zijn 3de bijdrage over de corticoïde basidiomyceten van Oostenrijk handelt W. Darnon, telkens met beschrijving, microtekeningen en uitgebreide discussie over *Byssosporia terrestris**, *Hyphoderma incrustatum*, *H. tibia*, *H. velatum*, *Hyphodontia curvispora*, *Hypochnicium cymosum**, *Phlebia georgica**, *P. subulata* en *Thujacorticium mirabile**. (* = kleurenfoto)

Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde 79 (3), 2001

Als paddestoelen van de maand vinden wij in deze aflevering *Gyromitra (Discina) accumbens* en *Hydnotria cerebriformis (Geoporella suevica)*, beide met kleurenfoto en microfoto en vergelijkende sporetekening met *H. tulasnei*, *H. michaelis*, *H. confusa* en *H. cubispora*. T. Stijve brengt beschouwingen over zijn gevonden paddestoelen in de streek van Vevey, vervolledigt door de lijst van de tussen 1967 en 1999 gevonden soorten. R. Flammer en H. Thinner bevestigen de blijvende amyloiditeit van paddestoelensporen in deels verteerde maaginhoud. Verder wordt nog een vondst gemeld van *Pluteus favrei* (= *luteomarginatus* ss. Favre) en brengt Beatrice Senn-Irlet nog een recente stand van zaken over de paddestoelenkartering in Zwitserland.

Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde 79 (4), 2001

Als paddestoelen van de maand worden voorgesteld:

Irpicodon pendulus, met kleurenfoto en microtek., en *Russula medullata*, met kleurenfoto, microfoto van sporen en hoedhuid en sporenkleurkaart. H. Baumgartner vond heel wat paddestoelen in de omgeving van zijn woonst en versiert zijn artikel met kleurenfoto's van *Macrolepiota venenata* en *Agaricus bitorquis*. De onlangs naar Canada uitgeweken R. Struder zocht daar naar voorjaarszwammen met kleurenfoto van *Mitrophora semilibera* en *Ptychoverpa bohémica*. Als speciale vondst vermeldt U. Roffler een collectie van de op een grijze *Gyromitra* gelijkende *Pseudorhizina sphaerospora*, met kleuren- en microfoto.

Documents Mycologiques T. XXXI, F. 121, 2001

In zijn beschouwingen over het genus *Inocybe* behandelt P. Reumaux de getijgerde of rimpelige soorten: *I. furfurea*, *I. rufotacta*, *I. tigrina*, *I. subtigrina*, *I. lepiotoides*, *I. flagellata* sp. nov. en *I. subvirgata* sp. nov., alle met micro- en gekl. macrotekening. *Hygrocybe sciophanoides* var. *carneoviolacea* var. nov. wordt voorgesteld door B. Lefebvre met kleurenfoto en J.B. Blanco-Dios presenteert *Agaricus freirei* sp. nov., sectie *Sanguinolenti* -met joodgeur, uit Galicië (N.W. Spanje) met kleurenfoto, micro- en macrotekeningen. G. Venturella et al. brengen een soortenlijst van het Niscemi woud op Sicilië. Verder brengt G. Trimaille nog enkele methodologische overdenkingen betreffende reuk en geur bij de studie van de paddestoelen.

Mycologist 15 (2), 2001

In "profiles on fungi" vinden wij in deze aflevering *Hydropus floccipes*, *Pluteus romellii* en *P. thomsonii*, met korte beschrijving en met kleurenfoto. Als nieuwe Britse vondsten worden voorgesteld: *Albugo amaranthi*, *Acanthobasidium norvegicum*, *Psathyrella phegophila*, *Gymnopilus liquiritiae*, *Pyrenopeziza galii*, *Bryostroma trichostomi* en *Conferticum insidiosum*. In "Nuttige Fungi van de wereld" besteedt D.N. Pegler aandacht aan *Stropharia rugosoannulata*. In het artikel van H. Kylin over de biodiversiteit van de slijmzwammen bespreekt deze auteur de arthropoden die geassocieerd werden met *Brefeldia maxima*. Nobuko Tuno onderhoudt ons over het gebruik van paddestoelen bij een Ethiopische volkstam en M. Cedano et al. experimenteren met enige Aphylophorales als producenten van organische kleurstoffen. Verder put Mary P. English nog uit Leila Cooke's brief over herinneringen aan het leven en werk van haar vader, de bekende mycoloog M.C. Cooke.

Mycologist, 15 (3), 2001

C.L. Barnett et al. bestudeerden de menselijke opname van radioactief caesium als gevolg van de consumptie van in het wildgroeïende paddestoelen. *Phellinus tremulae* is een nieuwe Britse soort, groeiend op Ratelpopulier en wordt met kleurenfoto's voorgesteld door E. en Valerie Emmett. Enkele tropische basidiomyceten uit de Antillen worden voorgesteld door Sharon Cantrel et al., met kleurenfoto's. In profiles on fungi vinden wij met fraaie kleurenfoto's van *Discinella menziesii* en *Macrocyttidia cucumis*. Als nieuwe Britse vondsten worden verder nog vermeld: *Microsphaera palczewskii*, *Pseudotrachia minor*, *Subbaromyces splendens* en *Orbilbia aurantiorubra*. Verder bestudeerde B. Krap de mycorrhiza fungi geassocieerd met Caraïbische den.

Bollettino dell' Associazione Micologica ed Ecologica Romana 49-50, 2000

M. Contu geeft een beschrijving van *Rhodocybe aprilis*, met kleurenfoto en een sleutel tot de Europese soorten met grijze kleuren. Dezelfde schrijver bespreekt het genus *Lactocollybia* en geeft een beschrijving van twee Sardijnse soorten: *L. liciosae* en *L. epiae*, beide met kleurenfoto. Onder de titel van zeldzame of weinig bekende fungi bespreekt G. Lonati *Hohenbuehelia reniformis* en *H. cyphelliformis*, beide met kleurenfoto. A. Mua bespreekt enkele strobilicole fungi uit Sardinië met kleurenfoto en microtek. van *Strobilurus tenacellus*, *S. stephanocystis* en *Baeospora myosura*. Tijdens een winterse excursie vonden D. Lunghini en L. Perrone *Peziza pseudoammophila*, *Agrocybe semiorbicularis*, *Rhodocybe malençonii* en *Stropharia aurantiaca*, alle met beschrijving en kleurenfoto en microfoto. *Chaetocalathus craterellus* is een zeldzame en weinig bekende zwam die door A. Cherubini en A. Marcantoni wordt besproken met microtek. en verscheidene kleurenfoto's. Maria T. Basso en M. Candusso bestudeerden de hoedhuid van *Tephrocybe rancida*, met kleurenfoto en microtek. *Lepiota tyrrenica* sp. nov. is een nieuwe soort uit de sectie *Felinae*, subsectie *Bruneoincarnatae* en wordt met verscheidene kleurenfoto's en met microtekening voorgesteld door G. Tiberi en G. Sperati. Tenslotte bespreken R. Fontenla et al. *Melanoleuca kuehneri* met microtek. en kleurenfoto en met een tabellarische vergelijking van de interpretatie van deze soort door de verschillende auteurs.

Cahiers Mycologiques Nantais 13, 2001

P. Ribollet breekt een lans voor het bestuderen van Myxomyceten en J. Boiffard bespreekt drie vondsten

van aardsterren die nogal zeldzaam zijn in de Vendée: *Geastrum campestre*, *G.*

pseudolimbatum en *G. striatum*, alle drie met habitus-schets. De rest van deze aflevering is gewijd aan de rode lijst van de bedreigde soorten in het departement Loire Atlantique.

Cryptogamie Mycologie 22 (2), 2001

H. Singer et al. brengen een becommentarieerde soortenlijst van de nivicole Myxomyceten van Oostenrijk, met sporescanfoto's van *Badhamia foliicola*, *Diderma lyallii*, *D. peyerimhoffii*, *Didymium dubium*, *D. niviculum*, *Hemitrichia abietina*, *H. serpula*, *Lepidoderma aggregatum*, *L. carestianum*, *Physarum alpestre* en *Trichia persimilis*. Een taxonomische analyse van de giftige *Clitocybe amoenolens* werd gemaakt door P.A. Moreau et al., met microtekeningen en een vergelijking met de Japanse *C. acromelalga* die dezelfde symptomen zoals zeer pijnlijke extremiteiten veroorzaakt.

Svampe 44, 2001

In deze aflevering geven prominente Deense mycologen een antwoord op de vraag wat de belangrijkste mycologische feiten zijn van de 20ste eeuw. Zo geeft M. Lange een overzicht van de geschiedenis en het belang van mycorrhiza-fungi, behandelt dochter Lene Lange het sequenteren van het genetisch materiaal, en spreekt Suzanne

Gravesen over de goede schimmels als de productie van penicilline en andere antibiotica en over de slechte schimmels met het toxische effect van hun metabolieten. Verder nog artikeltjes over de vooruitgang in de bestrijding van schimmelziekten en de evolutie van het "vijf-rijken" naar het "acht-rijken-model".

Als soort van het seizoen wordt *Parasola (Coprinus) plicatilis* voorgesteld. Naast een artikel over houtbewonende zwammen is er nog een reportage van een verenigingsweek op Majorca, opgefleurd met kleurenfoto's van *Amanita ovoidea*, *Omphalotus olearius*, *Leccinum lepidum* en *Hygrophorus russula*. Het artikel van M. Lange over een bezoek aan Slovenië toont tevens kleurenfoto's van *Phyllotopsis nidulans*, *Hericium flagellum* en *Hygrocybe fuscescens*.

PSL-Nieuws 8 (2), 2001

In "Paddestoelen: graadmeters van ons milieu" bespreekt G. Dings de Hanekam, de Teervlekkenzwam, de Zwartvoetkrulzoom, de Blauwvoetstekelzwam en de Zadelzwam, alle met kleurenfoto. J. Bollen vond de Geschubde boleet (*Strobilomyces strobilaceus*) in het Bunderbosch (kleurenfoto). P. Kelderman bespreekt een vondst van *Urceolella crispula* en R. Bronckers vond *Peziza boltonii* in het hartje van Maastricht, beide artikelen met microtek. Verder vinden wij de sleutel van Stangl tot de hoekig-bultigsporige vezelkoppen.

Nieuwtjes uit de bibliotheek

Perpetuum mobile: we blijven in beweging, we staan nooit stil. Ook de bibliotheek niet. Die blijft steeds aangroeien. We vullen bestaande reeksen bij en schaffen nieuwe boeken aan. Een tijdje geleden kwam het mooie werk "Pilzkompendium" van Ludwig aan. De beschrijvingen over dit boek zijn ook nu beschikbaar (Atl 024b). De "girls" van de Myxomycetenwerkgroep juichen ook. Niet alleen is het derde deel van "Die Myxomyceten" (Neubert et al) al even binnen, nu hebben we "Myxomycetes de Extramadura" van Moreno, Illana, Castillo en Garcia ter beschikking (Myx 010). De CD-Rom rubriek groeit ook aan. Uitsluitend voor consultatie, maar zeker interessant is de "Iconografie" van Boudier (CD 04). Ook de Cortinariuserwerkgroep heeft niet te klagen. "Cortinarius in Sweden" van Karl Soop (Mag 044) is aangekomen.

De serie Fungi Non Delineati is aangevuld met 3

delen. In deel 14 bespreekt Pier Giovanni Jamoni verschillende genera uit de streek van Valsesia (Baf 013n). Met deel 15 verwerft Meinhard Moser de Cortinariuserwerkgroep met speciale, betwiste en nieuwe taxa (Baf 013o). In deel 16 hebben Paolo Franchi en Mauro Marchetti zich ontfermd over het genus *Ramaria* in Europa (Baf 013p). Het derde deel van Krieglsteiners, "Die Grosspilze Baden-Württembergs" is aangekomen (Atl 026c).

Last but not least is de Cortinariuserwerkgroep nu wel echt verworden, deel 11 van "Atlas des Cortinaires" van Bidaud, Moëgne-Loccoz, Reumaux (Atl 007n) vult de bestaande reeks aan.

Verder zijn er nog een hoop voorstellen binnen van interessante publicaties. De aangroei in boeken voor 2002 is verzekerd.

Tot de volgende keer,
Pascale Holemans

Boekbespreking

Fred Waldvogel, Hans-Peter Neukom & Rudolf Winkler, 2001. Pilze. Champignons. Fungi. Band I : Strobilomycetaceae, Boletaceae, Paxillaceae, Gomphidiaceae, Hygrophoraceae, Tricholomataceae. AT Verlag, Arau, Zwitserland. ISBN 3-85502-704-8, 428 blz, 200 kleurenfoto's op paginaformaat. Tekst in het Duits, Frans en Engels, gebonden, 21 x 28 cm, gewicht 2,3 kg. Prijs: 79 EURO.

De ontvangst van dit boek gaf mij even het gevoel dat het een verloren gegane zending betrof, die de post eerst na lang zoeken had terug gevonden. Maar daar was natuurlijk geen sprake van. Het boek is pas eind augustus 2001 verschenen, maar vele mensen hebben er stellig jarenlang naar uitgezien. Immers, in 1972 verscheen bij het Silva Verlag in Zürich het album *Pilze.Champignons*, waarvan de kwaliteit der illustraties die van alle toenmalige paddestoelenboeken ver overtrof. De illustraties waren prachtige fotomontages die de paddestoel toonden in de verschillende ontwikkelingsstadia met alle mogelijke kleurschakeringen en vormvarianten. Deze unieke presentatie was het werk van Fred Waldvogel, die daarmee een hoogst zeldzame perfectie bereikte. Het album, uitgegeven in 2 delen (plaatzwammen en niet-plaatzwammen), brengt antiquarisch nog altijd tussen de 40 en 70 Zwitserse frank op. Waldvogel, van huis uit graficus en fotograaf, was stellig een begenadigd kunstenaar en een verdienstelijk amateurmycoloog. Daarnaast moet hij een bescheiden mens zijn geweest, want anders is het niet verklaarbaar dat de mycologische wereld nu eerst, na 's mans dood, in staat wordt gesteld om ten volle te profiteren van zijn opmerkingsgave en fotokunst.

Het voor ons liggende boek is het eerste van een driedelige uitgave, die zal worden geïllustreerd met 600 foto's uit Waldvogels nalatenschap. De eerste band (de 2de en 3de zullen respectievelijk in 2002 en 2003 verschijnen) behandelt 200 algemene en enige zeldzame paddestoelen uit 50 genera. De tekst werd bezorgd door Hans-Peter Neukom en Rudolf Winkler, twee bekende figuren uit het Zwitserse mycologische wereldje. Neukom verwierf bekendheid door zijn altijd zeer leesbare artikelen in zowel populaire als wetenschappelijke tijdschriften. Winkler is de auteur van het onlangs verschenen praktische determineerboek *2000 Pilze einfach bestimmen*. De uitgave van het Waldvogelboek werd wetenschappelijk begeleid door Prof. Egon Horak van de ETH in Zürich. De gebruikte werkmethode zijn samengevat op blz. 9 en de gebruikte termen worden verklaard in een bondig

glossarium. Van iedere afgebeelde paddestoel wordt niet alleen een beknopte macroscopische beschrijving gegeven, maar tevens informatie over voorkomen, ecologie en mogelijke eetbaarheid verstrekt. Zoals gezegd, is dit een drietalige uitgave. De Duitse en Franse tekst zijn probleemloos, maar het is te betreuren dat de Engelse vertaling van Beatrice Senn-Irlet niet door een deskundige is gecontroleerd. Bij de soortenbeschrijving in het mycologische jargon zijn er nauwelijks tekortkomingen, maar het voorwoord en de biografische schets van de fotograaf bevatten foutjes en onhandigheden, die een Engelstalige corrector stellig niet over het hoofd had gezien. Nu wij toch aan detailkritiek toe zijn: over de foto's niets dan goeds, al lijken de op blz. 372 afgebeelde *Megacollybia platyphylla* atypisch door hun warmbruine kleur. De meeste vondsten van deze algemene paddestoel hebben eerder vezelig gestreepte, grijze tot grijsbruine hoeden. De Engelse benaming "Broad-gilled oyster" bevreemdt. Amerikanen spreken kortweg van "Broad-gill". De zwam is immers geen *Pleurotus*! De informatie over de giftigheid der afgebeelde soorten is in het algemeen juist, maar het gaat niet aan om de mogelijk hallucinogene werking van *Mycena rosea* (blz.406) uit de aanwezigheid van muscarine te verklaren. Het muscarinesyndroom dat gekarakteriseerd wordt door zweten, speekselvloed en diarree heeft geen psychotrope component.

Wat de eetbaarheid van sommige soorten betreft, hadden de auteurs kritischer kunnen zijn. Zo wordt *Boletus erythropus* (Gewone heksenboleet) warm aanbevolen, terwijl de ervaring heeft geleerd dat het beter is om boleten met rode gaatjes uit de keuken te weren. *Xerocomus parasiticus*, de Kostgangerboleet, wordt eveneens als eetbaar opgevoerd, wat – gezien de kleine afmetingen en de betrekkelijke zeldzaamheid – te betreuren valt. Bij *Lepista flaccida* bevat alleen de Franse tekst een waarschuwing tegen verwarring met de onlangs als zeer giftig ontmaskerde *Clitocybe amoenolens* (zie de AMK Mededelingen van juni 2001). Op blz. 232 wordt *Lepista saeva* (Paarssteel schijnridder) een te beschermen soort genoemd, terwijl die paddestoel toch omstreeks november in vrij grote hoeveelheden op de markten in Lausanne en Vevey wordt aangeboden. Over *Hygrophorus marzuolus*, een Wasplaat, die in het voorjaar in de bergbossen net beneden de sneeuwgrens is te vinden, schrijven de auteurs "ein wohlgeschmeckender Speisepilz, der früher in grösseren Mengen auf den Pilzmarkten angeboten wurde" Maar dit is, althans in Franssprekend Zwitserland, nog steeds het geval!

Men betaalt daar grif 6 à 7 harde franken voor 100 g van waar, die tegenwoordig zelfs uit Frankrijk wordt geïmporteerd.

Bij de adembenemend mooie foto's van het Papagaaizwammetje (*Hygrophorus psittacinus*) vermeldt de Engelse tekst dat de groene kleurstof wateroplosbaar is en dat daarom oudere vruchtlichamen nagenoeg geheel geel zien. Dit is nauwelijks juist. Waldvogel zal net als andere fotografen de ervaring hebben opgedaan, dat de groene tinten alras verdwijnen bij directe zonneschijn en dat daarmee bij de opname rekening moet worden gehouden.

Het boek is vooral het aanschaffen waard omwille van de foto's, die concurrentie van Europese, Japanse

en Amerikaanse plaatwerken zeer wel kunnen doorstaan. De amateurmycoloog zal dit werk vooral gebruiken om zijn in het veld gedane determinaties thuis nog eens te controleren. Bovendien bevat het boek foto's van zeldzame soorten, waar men elders vergeefs naar zal zoeken. Zo kon de recensent reeds bij het doorbladeren twee recente vondsten, gedaan in een elzenbos, vrijwel onmiddellijk thuisbrengen: een bizarre Krulzoom bleek *Paxillus rubicundulus* te zijn, terwijl een in plakaten groeiende weinig courante boleet met gebogen steel direct werd herkend als *Gyrodon lividus* (Elzenboleet).

Het boek wordt ondanks de ietwat hoge prijs warm aanbevolen.

Tjakko Stijve

Verslag van de werkweek 2001 in Oignies-en-Thiérache

Judith De Keyser

Deze werkweek, van 15 september tot 22 september, ging voor een laatste keer door in ons geliefde Chantecler te Oignies-en-Thiérache, en net nu het eten bijna "gastronomisch" begon te worden. We keken al uit naar de champagne en kaviaar van volgend jaar, maar goed. De toekomst van Chantecler is nog onduidelijk, zodat de werkweek volgend jaar terug doorgaat in het bekende verblijf te Heer-sur-Meuse, waar (en we hebben dit prompt gecontroleerd) het eten er ook mag zijn, vooral het ontbijt.

De rit zaterdagmorgen voorspelde niet veel goeds, het regende bijna constant, maar de wandeling in de namiddag bleef droog. En dit was de tendens van deze werkweek: droog (of bijna) tijdens de wandelingen en vanaf de namiddag meestal regen, en niet zo'n beetje. Wie dus in de namiddag ging wandelen moest het zelf maar weten.

Ons (steeds weer) intens geluk op de werkweek werd spijtig genoeg verstoord door het wel zeer vroegtijdig en onverwacht vertrek van onze voorzitter (die het levenslang opsluiten van Leo op de kamer nog net had kunnen verijdelen) en Flory omdat de Bomma dringende medische verzorging nodig had en dus het leiderschap op de schouders van Myriam kwam, die er zich kranig heeft doorgeslagen. Ook door het water trouwens, want het zwembad was open dit jaar (beter laat dan nooit) en natuurlijk had bijna niemand een badpak bij, behalve enkele waternimfen, waaronder Bernard (nu ja nimf?).

Het kon de pret niet helemaal drukken, ook niet het feit dat de paddestoelen die er waren, zoals Jaak het uitdrukt (maar die er spijtig niet bij was om te controleren), "forceballen" (=spierballen) hadden

van het zwemmen. De mycorrhizavormers lieten het wat afweten en wat de saprofyten betreft waren de bijzondere soorten vrij zeldzaam. Vooral de kalkrijke terreinen bleken het minst vruchtbaar te zijn.

Hierna een overzicht van de dagelijkse wandelingen:

- Zaterdagwandeling (15 sept.) in de omgeving van ons verblijf, Fosse Piraux (Oignies), een gemengd loof- en naaldbos. Geen overvloed aan paddestoelen maar toch redelijk goed. Bijzondere vondsten: *Russula roseicolor*, *Russula sublevispora*, *Amanita virosa*, *Lepiota fuscovinacea*.

- Zondag (16 sept.) onze jaarlijkse uitstap naar Nismes. We bezochten zowel in de voormiddag als namiddag Tiène aux Pauquis te Dourbes, een kalkrijke heuvel, bekend om zijn rijke paddestoelenpopulatie. Dit jaar was het echter zoeken om wat te vinden. Bijzondere vondsten: *Russula gracillima*, *Russula lilacea*, *Russula pumila*, *Lepiota subgracilis*, *Alnicola submelinoides*, *Pluteus pouzarianus*.

- Maandag (17 sept.) excursie naar Ruisseau d'Alise (Oignies), een rivierdal op de Franse grens. Een van de betere terreinen dit jaar. Bijzondere vondsten: *Russula violacea*, *Inocybe quietiodor*, *Inocybe hystrix*.

- Dinsdag (18 sept.) naar Treignes, Bois de Matignolle, een kalkrijk bos, maar zoals dit jaar op vergelijkbare terreinen zeer arm. Bijzondere vondsten: *Scutellinia subhirtella*, *Uncinula bicornis*, *Hemimycena cucullata*, *Marasmius torquescens*,

Rimbachia bryophila, *Pholiotina aporos*.

- Woensdag (19 sept.) naar Bois de Frasnes (Frasnes), een der rijkste bossen van deze steek. Ook hier dezelfde vaststelling, vooral het ontbreken van de mycorrhizavormende paddestoelen. Bijzondere vondsten: *Russula viscida*, *Russula azurea*, *Russula innocua*, *Inocybe fuscidula*, *Amanita battarea*, *Amanita pantherina* var. *abietinum*, *Pluteus pouzarianus*, *Pleuteus leoninus*, *Mycena niveipes*, *Mycena erubescens*.

- Donderdag (20 sept.) naar de afdamming van de Ry de Rome (Oignies). Hier toch op bepaalde stukken veel paddestoelen, vooral de berkenbegeleiders waren goed vertegenwoordigd. Bijzondere vondsten: *Entoloma caeseocinctum*, *Entoloma serrulatum*, *Lepiota felinoides*, *Inocybe hirtelloides*, *Pseudocraterellus undulatus*, *Lyophyllum connatum*.

- Vrijdag (21 sept.): naar Ruisseau de Nouée (Oignies), rivierdal met gemengd loof- en naaldbos op Ardeense bodem. Bijzondere vondsten: *Licea variabilis*, *Collaria ovulatum*, *Crepidotus versutus*, *Entoloma rhombisporum*, *Hypholoma marginatum*,

Boletus luridus en *Sparassis crispa*.

Weinig werk voor sommigen in de namiddag en gezien het onzekere weer werd er in het bos achter het verblijf gewandeld, zodat de paddestoelen daar op het laatst goeiendag begonnen te zeggen (dixit Guy). Tijd dus om naar huis te gaan.

Zaterdag bezochten de meeste deelnemers als afsluiting van de werkweek te Vierves-sur-Viroin de jaarlijkse paddestoelententoonstelling waar we konden vaststellen dat we toch goed hadden gezocht. De soortenrijkdom was er niet veel groter.

Er gaat uiteraard weer een grote pluim naar Pascale en Guy die andermaal voor een foutloze organisatie hadden gezorgd.

Gezien we onvermoeibaar zijn kijken we toch weer met veel hoop uit naar de volgende werkweek in Heer-sur-Meuse (21 tot 28 september 2002), waar we weer de bekende terreinen gaan bewandelen, zoals o.a. Waulsort. We roepen dan ook hierbij op om volgend jaar massaal deel te nemen en de hoop te komen vergroten teneinde de ambiance te verzekeren en mekaar vrolijk met paddestoelen(namen) om de oren te kunnen slaan.

Werkweek 2002

Onze jaarlijkse werkweek in 2002 zal doorgaan van zaterdag 21 september (middagmaal) tot zaterdag 28 september (ontbijt) te Heer-sur-Meuse in het vakantiecentrum "Domaine de Massemble".

De overnachting is voorzien in paviljoen type 1 met wc en wasgelegenheid op de kamer. Per vleugel douches en zaal voor microscopie.

Zoals andere jaren, is het ook mogelijk om slechts enkele dagen deel te nemen.

Indien u een kamer wenst te delen, gelieve zelf afspraken te maken met een kamergenoot.

Prijs per dag volpension 37,50 EUR (\pm 1500 BEF), toeslag eenpersoons kamer 3,72 EUR per nacht, bedlinnen bij minder dan 3 overnachtingen 4,71 EUR. Handdoeken zelf meebrengen.

Zoals elk jaar wordt één excursie per dag voorzien, namiddag en avond zijn voorbehouden voor determinatie.

Onze jaarlijkse studietocht in de omgeving van Nismes zal op zondag 22 september plaats vinden, dan is er ook een namiddagwandeling.

Teneinde tijdig de nodige kamers te kunnen reserveren, verzoeken we de leden die wensen deel te nemen, **vóór 31 januari** hun inschrijvingsformulier terug te sturen aan Guido Le Jeune, Beemdenlaan 69, 2900 Schoten, tel: 03/ 658 54 31 en een **voorschot van 37,50 EURO** te storten op rek 320-4183209-57 van KAMK t.a.v. André Jacobs, Lode Zielenslaan 35 bus 7 te 2050 Antwerpen.

Zo snel mogelijk ontvangt U meer informatie over het volledig programma. In afwachting kunt U steeds inlichtingen bekomen bij:

Guido Le Jeune
Beemdenlaan 67
2900 Schoten
Tel: 03/ 658 54 31

Educatieve avonden

De bijeenkomsten gaan door in het verenigingslokaal, de Bioruimte van het RUCA, Groenenborgerlaan 171 te 2020 Antwerpen, aanvang telkens om 20 uur, tenzij anders vermeld. Vóór iedere vergadering is er vanaf 19.30 uur gelegenheid om boeken uit de bibliotheek te ontlenen.

dinsdag 1 januari	Geen bijeenkomst RUCA gesloten	
dinsdag 8 januari	Nieuwjaarsreceptie (zie aankondiging blz. 97)	
dinsdag 15 januari	Infoavond cursus microscopie 19.30 u (zie aankondiging blz. 98)	
dinsdag 22 januari	Raad van Bestuur	
dinsdag 29 januari	Kleine donkere Gordijnzwammetjes	Jaak Gelderblom
dinsdag 5 februari	Determinatieavond 19.30 u	
dinsdag 12 februari	Mosklokjes in woord en beeld	André de Haan
dinsdag 19 februari	Cursus microscopie 19.30 u	
dinsdag 26 februari	Adviesraad: cursus microscopie	
dinsdag 5 maart	Cursus microscopie 19.30 u	
dinsdag 12 maart	Valse -, Schijn-, Veld-, en echte Ridderzwammen	Harrie Hendrickx
dinsdag 19 maart	Cursus microscopie 19.30 u	
dinsdag 26 maart	Algemene vergadering van de werkende leden.	

Vijfde ontmoetingsdag Antwerpse Koepel voor Natuurstudie

ANKONA organiseert voor de vijfde maal haar jaarlijkse ontmoetingsdag, op zaterdag 9 februari 2002. Iedereen is van harte welkom, vanaf 9.30 u, in het Provinciehuis te Antwerpen, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen. Inschrijven is gratis maar verplicht. Inlichtingen bij ANKONA-secretariaat, tel. 03/259 12 42.

Programma:

KAMK is vertegenwoordigd met een infostand en zal, na de korte mededelingen, als themagroep Paddestoelen een deel van het voormiddagprogramma verzorgen:

- Poeder-, Champignon-, Plooi- en andere Parasolzwammen - Judith De Keyser
- De Ridders onder de paddestoelen - Harrie Hendrickx
- Wat zijn Gordijnzwammen - Jos Volders
- Russula's uit de Provincie Antwerpen - Guido Le Jeune

Andere themagroepen:

Ongewervelden: nog niet bekend

Planten:

- Standaardlijst mossen - Gert De Smedt
- Mossen Engels Kamp Grobbendonk - Jules Slembrouck
- Atlasproject hogere planten, stand van zaken - Dirk De Beer

Vogels:

- Vlaamse Broedvogelatlas - Glenn Vermeersch
- Gierzwaluwproject - Wim De Bock
- Programmatie 2002 - Ludo Smedts

Namiddagprogramma:

- Verslag van de vier themagroepen
 - Libellen in de provincie Antwerpen - Geert De Knijf
 - Resultaten van het poelenproject - Famke Valck
 - Marters in de provincie Antwerpen - Koen Van den Berghe
 - Natuurstudie in Nederland - Kees Groen, directeur FLORON
 - Natuurfotografie in woord en beeld - Hugo Willockx
 - Slotwoord en receptie
- Een programma om niet te missen!

11de Vlaamse-Mycologen-Dag op 23 maart 2002 te Leuven

De 11de Vlaamse-Mycologen-Dag op 23 maart 2002 te Leuven gaat door in het Laboratorium Plantkunde van de KUL, Campus Heverlee (Arenbergpark), Kardinaal Mercierlaan 92, Heverlee-Leuven. Wordt ingericht door Z.W.A.M. (Zelfstandige Werkgroep voor Amateur-Mycologen) in samenwerking met de afdeling Ecologie.

Voorlopig programma :

Vanaf 9.30 u. samenkomst en koffie

Aanvang om 10 u. stipt

- Welkom door Roger Langendries, voorzitter ZWAM
- Paddestoelen op groot dood beukenhout in het Zoniënbos R. Walleyne
- Inventarisatie van paddestoelen als hulp voor beheerders en beheer van het Provinciaal Domein d'Ursel te Hingene-Bornem A. de Kesel
- Mycofagie door Vertebraten A. Verbeken
- Mycologie en statistiek B. Declercq

Middagpauze

- Algemene Vergadering van de V.M.V. (Vlaamse-Mycologen-Vereeniging)
- 3 x Vlaamse-Paddestoelen-Kijkdag P. Van der Veken
- Fungi in de tuin in 2001 P. Van der Veken
- Korte mededelingen en vondsten :
- De wasplatenweide van Moelingen (Voeren) L. Lenaerts
- Aphylophorales in 2001 H. Mervielde & J. Schoutteten
-
- Afsluiting rond 16 u. P. Van der Veken

Bijkomende korte mededelingen tijdig melden aan R. Langendries (016/25.49.41 of e-mail : langendries.g.r.leuven@pi.be)

Wegwijzer naar de locatie LAB. Plantkunde KUL : Ring Leuven tot de Naamse Poort, rechtsaf en onmiddellijk schuin rechts: Kardinaal Mercierlaan; campus-ingang na \pm 500 m, rechtsaf; na de hoofdingang weer schuin rechts voor LAB (met beperkte P).

Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring

De Antwerpse Mycologische Kring werd opgericht in 1946. In 1963 werd het een vereniging zonder winstgevend doel. Zij heeft als doel de mycologie te bevorderen. De Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring organiseert hiertoe excursies, vergaderingen, voordrachten, determinatieavonden, werkweken, demonstratiedagen, tentoonstellingen. Er wordt driemaandelijks een tijdschrift uitgegeven, AMK Mededelingen. Op onregelmatige tijdstippen verschijnt Sterbeecia, een publicatie genoemd naar de Antwerpse priester, mycoloog, kruidkundige en architect, Franciscus Van Sterbeec (1630-1693).

In 1991 werden AMK Mededelingen en Sterbeecia bekroond met de Emiel Van Rompaeyprijs voor floristiek. Er wordt systematisch een gegevensbestand bijgehouden over de verspreiding van paddestoelen in ons land.

De Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring onderhoudt ook contacten met andere mycologische verenigingen in binnen- en buitenland. De K.A.M.K. is erkend door de Vlaamse Mycologen Vereniging.

De K.A.M.K. bezit een bibliotheek, die ondergebracht is in het verenigingslokaal, de Bioruimte van het RUCA, Groenenborgerlaan 171 te 2020 Antwerpen. Alle leden kunnen hieruit boeken ontlenen.

Het lidgeld bedraagt 14 EUR of 565 BEF per jaar, contant te betalen of door overschrijving op bankrekening nr. 320-4183209-57 van de Antwerpse Mycologische Kring v.z.w. te Antwerpen. Buitenlandse leden betalen 16 EUR, contant of door overschrijving op postrekening nr. 000-1415744-29, indien de kosten door hen ten laste worden genomen.

Bij alle andere wijzen van betaling dient 21 EUR overgemaakt te worden.

Contante betaling te regelen met de schatbewaarder KAMK: André Jacobs, Lode Zielenslaan 35 bus 7, 2050 Antwerpen.

KAMK- website:

www.expertm.com/kamk

Raad van bestuur van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring v.z.w.

voorzitter: de Haan André, Bezemheidelaan 6, 2920 Kalmthout, tel.: 03/666.91.34

ondervoorzitter: Moorthamer Freddy, Eyckensbeekstraat 16, 9150 Kruikebeke, tel.: 03/744.11.85

secretaris & ledenadministratie: de Haan Myriam, Bezemheidelaan 6, 2920 Kalmthout, tel.: 03/666.91.34

schatbewaarder: Jacobs André, Lode Zielenslaan 35 bus 7, 2050 Antwerpen, tel.: 03/219.02.78

bibliothecaris: Holemans Pascale, Arthur Matthyslaan 89, 2140 Borgerhout, tel.: 03/322.40.05

andere bestuurders:

De Sutter Joke (redactie AMK Mededelingen), Bloemenlaan 15, 2950 Kapellen, tel.: 03/664.94.14

Hendrickx Harrie, Dalweg 16, 2328 meerle, tel.: 03/658.54.31

Le Jeune Guy, Beemdenlaan 67, 2900 Schoten, tel.: 03/658.54.31

Van de Put Karel, Herentalsebaan 149, 2100 Deurne, tel.: 03/366.37.26

Volders Jos (samenstellen excursieprogramma), Weverstraat 9, 2440 Geel, tel.: 014/54.91.44

Walleyrn Ruben (redactie Sterbeecia), Predikherenstraat 37, 8750 Wingene, tel.: 051/65.89.80